

A.L.T.S. Reikalai.

WATERBURY, CONN.
Iš Sandariečių Veikimo.

Paskutiniiais laikais vietos sandariečiai smarkiai pradėjo judėti, darbuojasi idant tinkamai būtų prisirengusiems sutikti A.L.T. Sandaros Seimą, kuris įvyks 20, 21, 22 dd. šio mėnesio. Taipgi galvoja kad kaip nos išrašyti tinkamus budus idant surinkti kuonadaugiausiai pinigų Sandaros morgančių išpirkimui.

Iš to viso veikimo matosi, jog pasekmės bus geros; taipgi tikimės, jog A. L. T. Sandaros 11-ta kuopa greitai laiku bus skaitlingiausia nariais, ir drąsiai galima tikėti, jog greitai laiku Waterburio sandariečiai savo veikimu sunaš rekordą. Bravo sandariečiai, taip ir reikia, nes ne laikas miegoti, kuomet darbymetis!

K. Girkašius.

CLIFSIDE, N. J.
Sandariečiai Kruta.

Nors čia nedaug lietuvių yra, bet pasidaravus gerb. J. A. Karsokui čia pasilaiko kultūriniai - politinės mūsų organizacijos ALTS. kuopa. Prie Sandaros taipgi prisidėjo šie prakilus tėvynainiai:

Antanas Valukonis, F. Gričius, J. Valukonis, A. Patiackas ir kiti.

Su laiku manome apreikt savo veikimą.

Dzukelis.

EDWARDSVILLE, PA.
Sandariečiai Sujudo.

Nuo atsibuvusių Laisvės Savaitėje "Sandaros" redakoriaus prakalbų čia smarkiai sujudo vietos rimčiausi lietuviai ir susiorganizavo Am. Liet. Tautinės Sandaros kuopa. Organizavime darbuojasi gerb. S. Matulevičius, S. Tamulevičius, J. Gaulia, A. Agurkis, S. Paukštis, J. Gudavičius ir kiti geri tėvynainiai. Manome greitai laiku sudaryti tvirtą Sandaros kuopą ir visą apsišvietusių jaunimą sutraukti burin darbu del apšvietos ir mūsų tėvynės laisvės.

Nors dvasiškas tėvelis prunkštauja, bet jo interesai skirtingi nuo mūsų, darbininkų.

Parapijonas.

PITSTON, PA.

Sandariečių Prakalbos.

Laikė Lietuvos Liuosybės Sąvaitės vietos sandariečiai surengė prakalbas "Sandaros" redaktoriui K. Norkui.

Prakalbos įvyko Spalio 24. Žmonių prisirinko neperdaugiausia, nes nedidelė knygyne sale buvo paimta. Vienok atsilankiusieji buvo labai patenkinti prakalbomis, nes nuoseklių aiškumų apie Lietuvos reikalus išgirdo. Kalbėtojas pasmerkė tuos išgamas, kurie išsiskindami nuo davimo pagelbos mirštančiai Lietuvos žmonijai, sako buk Lietuvos valdžia negera ir tt.

Su aukomis L. N. Fondui atsilankiusieji pasirodė gerzi. Štai mūsų gerbiamas tėvynainis Tamas Paukštis, S. L. A. ir L. N. F. kasierius, kurie niekuomet neatsilieka nuo gerų mūsų tautos darbu, ir šį sykį paklojo \$100.00 Liet. N. Fondui.

Kitas žinomas mūsų visuomenės veikėjas ir visų tautos darbų rėmėjas Jurgis Kazakevičius taipgi paaukavo \$100.00.

Pono Paukščio firmos vedėjas, korespondentas ir tautinio lietuvių susipratimo žadintėjas Antanas Galinskas paklojo \$50.00. Prakalbų pirmininkas, taipgi veiklus sandarietis Kazys Karsokas paaukavo \$10.00.

Kiti geri tėvynainiai aukavo sekandčiai:

Antanas Šalčius 5.00

Jonas Šalčius 5.00
Antanas Radziunas 1.50
Emilija Zinkevičienė 1.00
Juozas Zinkevičius 1.00
Jonas Slavikas 1.00
Jonas Urba 50c.
Simanas Vilkas 50c.
Jurgis Černiauskas 50c.
Bolesius Gaičiunas 50c.
Juozas Rėkus 50c.
Petras Kizevičius 50c.

Viso \$277.50.

Apart to, sandariečiai ketino aplankyti binierius, kad nuo visų gaut aukų del LNF. kovai už Lietuvos laisvę.

Suvalkinis.

A. L. T. S. 7. kp. Lietuvių kalbos ir matematikos mokyklą lanko apie 50 jaunų vyrų. Žiemai artinančios mokinių skaičius didėja, kas-kart naujų mokinių prisirašo. Liet. kalbos mokinai Dr. J. Jonikaitis, o matematikos Mass. Inst. Technologijos stud. Denbinas. Norintieji lankyti mokyklą galite užsiregistruoti bile vakare A. L. T. S. 7 kp. kambaryje, 409 W. Broadway, room 15.

Pastabos.

(Rašto Napoleonas).

Finansavimas įstaigų dirbančių už Lietuvos laisvę yra viena iš svarbiausių užduočių Am. Liet. Tautinės Sandaros. Tarpe daugybės kitų ir tą klausimą reikės aptarti Sandaros Seime. Apie tai rašo savo apžvalgoje "Vien. Lietuvinkų". Taip, sandariečiai finansavo ir finansuoja dirbančias už Lietuvos laisvę įstaigas. Finasuoja net tuos, kurie vien skelbiasi kad dirba.

O šiame seime sandariečiams turės but priduoti finansuoti įstaigų netik išlaidų, bet ir nuveiktų darbų atskaitos, o tuomet sandariečiai žinos, ką toliau daryti.

:- :- :-
Buvo laikas, kuomet LSS. namą buvo siuloma pastatyti ant ratukų idant visų miestų draugus patenkinti: po metų ar po kiek jų kolonijose tą namą palaikyti.

Dabar to namo pirkimo komitetas praneša, kad ant sudėtų namo fondan pinigų menšėvikiškai uždėjo areštą.

Ar nepradės socialistai atsiimnēt pinigus iš namo fondo, kaip kad katalikai reikalauja savo pinigų iš klerikalinio Tautos Fondo...
:- :- :-

Tulas bosas, kad parodyti, jogei jis bosauja, pagyromis remdamasis, bosiškų šmeištu ant savo bendradarbio prirašė Literatiniam Komitetui. Kai-kas mat nežino, kad užkulisinei politikai visuomet lemta sutikti gėda...

Boševikas Tuinila pataria savo draugams mokinties, šviesies, lavinties kooperacijų vedime.

Išgirsime jo draugų naują "manifestą". Tuinila buržujus!

Seimo darbų rezultatai priklauso nuo sandariečių.

Kuomi tamsta prisidėsi?

Bolševikas Rašo Apie Lietuvą.

Auksorius J. P. Tuinyla gavo visą pluoštą labai įdomių laiškų nuo savo brolio M. Tuinilos iš Naujavalakio, nuo Krosnos. Laiškų autorius neseniai nuvyko Lietuvon. Amerikoje jis skaitėsi bolševiku ir priklausė prie LSS. Jis dabar rašo:

Naujavalakiai,
2 Spalio, 1919 m.

Gerbiamas brolau:

Vieną nedėdienį mes su Martynu užtrukome Krosnoje ant kooperatyvo bv. susirinkimo. Pareiname namo kartu su Mikna Juozu. Išbėga Barulis iš mūsų stubos šaukdamas:

"Greičiau, Martynai, čia yra atėję pora trejetas vokiečių ir varinėja tavo žmoną su šautuvais baugina vaikus ir nežine ko jie nori."

Martynas tą išgirdęs šoko smarkiai į stubą ir radęs tris germanus smarkiai atidarė duris ir rušėiu sušuko:

"Laukan eikit iš mano namų! Jūs neprivalote gaudinti mano šeimyną kada vyrų nėra namie".

Germanai nors nesuprato Martyno kalbos, bet gana supratė, kad tas reiškia pagal jo aktinimą. Vienas tuojaus ištiesė šautuvą, jau šauti Martyną. Martynas nors išsigando, bet smarkiai atplėšęs savo krutinę, atsistojo ir sušuko:

"Sauk mane!"

Germanas palikęs šautuvą ištiestą prieš Martyną, keles minutes ir pamatęs kad jų gadinimu nesibijoma — nuleido šautuvus ir pradėjo reikalauti sviesto, kad jiems parduotu. Kadangi sviesto pas mus nesirado — tai gerokai pasirokavus germanai išėjo. Kada vos tik pritemus, ir nėsant žibalo ėjome gulti, tat mergina atėjus iš lauko pranešė, kad girdėtis vokiška kalba, ir kad nuo kaimyno ateina link mūsų vokiečiai. Mēs greitai pagedinome balaną ir sėdime patamsyje. Greitai atsirado prie durų vokiečiai ir pradėjo su kulbėmis daužyti duris. Mēs tylime. Galiaus Martynas ant laimės spruko per užpakalines duris lauk ir davė žinę į kaimą, kad vokiečiai namus nori apiplėšti. Barulis pasigriebęs šautuvą dabėgęs ties šumėku tuojaus paleido šuvį į mūsų namus, o germanai stovėjo ties vartais, kiti du mane surėmę šautuvais laikė stuboje ir niekur neišleido. Kada vokiečiai gavo šuvį nuo šumėko, tai ir jie atsakė keliolika žalspų į šumėką. Tuom tarpu pasitaikė, kad Kalinauko Petras ėjo iš Surdoko ir papuolė tarpe šuvių. Petras iš išgaščio smakštį į Ascylos stubukę, ir davai lysti po lova; kaip insiskiepijo tai Petras davai leisti savo žalspų per šoną ir kitar. Ascylos stuba liko kaip rėtis nuo germanų kulipkų. Pakilus šuviams mēs labai nusigandom nes mēs manėm, kad Martyną sugavo ir sušaudė. Pskiaus mene visaip grąsino reikalaudami, kad pasakyciau, kur yra Martynas. Kadangi aš nežinojau kur jisai yra, tai mane išsivedė sujieškoti. Nuvedžiau pas Valatkevičių — nėra. Pas Meškinį — taipgi nėra. Tada areštavo mane, kad aš nepasakau kur yra Martynas. Ant mus sustatė protokolą, buk mes esame bolševikai.

Aš buvau du kartu per vokiečius areštuotas ir abu kart išsisukau. Bet turiu pasakyti, kad vokiečiai yra žiaurus žmonės.

Brolaus, dar žodelis apie karės nuostolius Lietuvoje: Pradedant Seinais, Rudamina, per Krosną Naujavalakių mus linijos kaimą, Daukšiai ir toliaus į Rytus ir šiaurę — žiauriai sunaikinta. Vien tik Liudvinavo valsčius turi 5 milijonus auksinų (markių) nuostolių. O paimant nuo paminėtos Seinų, Daukšių ir tt. linijos lyg prūsų rubežiaus — yra smarkiai nukentėję.

Dabar apie valdžią. Manau, kad jūs apie ją gerai numanote, nes pas jums yra spauda platenes ir tą gerai išgvildoma, prie to jūs laikote debatus ir diskusijos, tai daug ką išsiaiškina, o pas mumis to nėra, nes nėra kam. Inteligentija atskirta nuo kaimo — vieni kariuomenėje, antri visokiose valdiškose įstaigose prisivertę kalnus darbu. Kiti suvis neiškalbus. O prieto viską trugdo karės stovis po visą Lietuvą. Mūsų valdžia nėra iš geriausių, bet broliu pranešk lietuviams bolševikams — kad mestų šnairavę ant socialistų Demokratų Liaudininkų ir Socialdemokratų. Ypač jei jie nori paremti Lietuvos liaudį — tegul remia Socialdemokratų partiją.

Brolau, pas mus dabar jau kita gadyne. Penki šeši metai atgal — kunigai keikė socialistus — dabar jau gyvena jų valdžioje. Mūsų klebonas Slavėna, kurs nei vieno pamokslu neprateisidavo nekeikė "cicilikų" dabar nei murmur. Pas mumis per prakalbas duok kunigui per kelnes kalbi nori, tik religijos neužgaut, tai tik truputį kaip kas pasirauko ir nieko. Aš gi jau turėjau kelis susirėmimus su kunigais, bet jei ant manęs atšipo dantį.

Blogiausias padėjimas pas mumis tai literatiškas bėdas. Laikraščio ir vėliavų lapų kaina vieno egz. 25 kp. Taigi darbininkas joku būdu negli skaityti laikraštį, nes negali ištesėti ant prenumeratos. Knygos taipat už pinigus nenuperkamos, ir dar suvis nėra jų. Todėl paskelbk šį laikraščiuose — ir siųskite į Lietuvą laikraščius knygas ir kitą literaturą savo gentims ir pažįstamiems.

Jauni vyrai, nusimananti apie agitaciją, lai parvažiuoja paviešēt pas gentis, o kartu pavarys agitacijos darbą tarpe mūsų jaunimo.

Visiems L. S. S. A. mano draugams patariu studijuot pramonę ir prekybą ir parsivest tą supratimą į Lietuvą ir švietis mūsų brolius pramonės ir prekybos kooperacijos keliu link socializmo. Komunistus aš myliu, bet kartu ir bijausi jų. Jie Lietuvai per anksti, Amerikoje kas kita.

Lietuvoje vėliavos štai kokios yra: valstybinė — raudona, su žirgvaikiu, o tautos vėliava yra tokios sudėties: viršutinė geltona (arba auksinė), vidurinė žalia, o apatinė raudona. Tokios tai vėliavos plėvėsuoja ant Lietuvos valstybės įstaigų Lietuvoje ir pas visus žinančius savo priedermę piliečius.

Daug, brolau, tau yra kas rašyti apie mūsų kraštą, bet nėra laiko. Esu kooperatyvo bendrovės krautuvės vedėjas, tai ir darbo pilnos akys. Žmonės į susirinkimus galima sukviesti tik nedėdieniais, bet čia dar pamaiso atlaidai. Krosnos miestelis sunaikintas — tai kooperatyvui statom namą ant raštines vietos.

Pas mumis labai pablogėjo santikiai su lenkais. Lenkai pradėjo veržtis į Lietuvą, ir dabar jau pozicija randasi 6 verstai už Lazdijos. Vietiniai Simono lenkai yra davę Lenkijai daug legijonų, ir darė šnipinėjimų. Aš per Ašpaželią laikiau Simne prakalbą ir agitavau, kad vėlytį dvarponius ir lenkus iš už frontės, raginau daryti partizanus; ir po mano prakalbai į porą dienų buvo areštuoti 20 Simono lenkų, ir uždaryti kalėjime.

Taigi jei lenkų frontas pasistumtų dar artyn Krosnos — tai ir man jau čia nebūtų vietos, nes jie man atkeršytų.

Gerų dienų visiems namiškiams.

M. Tuinyla.

P. S. Mūsų kareiviai jau dėvi amerikonišką uniformą.
(Bus daugiau).

Laiškai iš Lietuvos.

Čia telpa laiškai iš Lietuvos kurie tapo priduoti "Sandaros" redakcijai pereitoje sąvaitėje. Mūsų skaitytojai prašomi įdomesnius laiškus atsiųsti "Sandarai", o mes su naudosime laikraštyje, kas nušvės dabartinį gyvenimą Lietuvoje.

"Sand." Red.

Ponui Vokietaičiui, Waterbury, Conn., jo brolis rašo: Brangus mano Broleli!

Laišką gavau už kurį širdingai tariau tiktai ačiu, nes mūsų širdis negali kuom kitu išreikšti tą neapsakomą džiaugsmą kuomet sulaukiau laišką nuo savo brngaus Brolelio.

Keturis metus mus laikė vokiečių okupantai geležiniame kuloke, bet gal - gale užtekėjo skaiustus vakarų saulutės spindulys kuris išvadavo iš žiaurių nasrų vokiečių žandarų kuomet susitvėrė Lietuvos demokratinė vyriausybė.

Bet turiu pasakyti, kad dar pas mus karas nepasibaigė, nes kariaujame su rusais, kurie nori mus pavergti, o žiaurių-žiauriausi priešai, tai lenkai. Lenkų dvarninkų valdžia tyko mus pavergti ir uždėti saviškios baudžios jungą, bet mes pasirįžė, kariuti su lenkais metus, dešimtis, šimtą metų, tol kol neliks nei vieno lenko okupanto.

Jau Lietuvos narsioji armija išvadavo paskutinę pėdą Lietuvos žemių iš bolševikų ir jau galėtumėm džiaugtis ir linksmintis sulaukė nepriklausomos Lietuvos respublikos, ir galėtumėm giedoti laisvai Lietuvos himną.

Bet ne. Dą turime kovoti su lenkais, ir tikimės, kad Amerikis Lietuviai didvyriai neužmirs mūsų ir nušluostys mūsų asaras ir išklausys mūsų ir suteiks kovon pagelbos prieš lenkus.

Apie karą bei politiką toukart užteks, bet dabar parašysiu apie naminį gyvenimą.

Per karą buvo ukis nupuolęs, bet dabar po biskį vėl pasitaiso; buvo pritrukę net ir duonos, gyvulių, padargų ir tt. j doną jau išgyvenau taip pat ir gyvulių turui: ketvertą arklių, penketą galvijų, penkias avis. Rodos but kuopukiausiai, kad tik karas pasibaigtų. Gyvenu rodos gerai, sveiki ir gyvi, tik dėdė mirė. Dideliai darbuojusi nuo pat susitvėrimo Lietuvos valdžios. Aš Klebiškio valsčiaus Tarybos pirmininkas, miškų komisijos narys.

Su pagarba Jusų brolis
Vokietaitis.

P. S. Apie parvažiavimą tuom kart negaliu nieko sakyti. Galit parvažiuot pagelbēt kariaut. Klebiškis,
IX-14-19 m.

Petrui Miliauskui į Worcester, Mass. rašo Juozas Linkevičius ir prašo kad pagarsinti "Sandarą" jėgei jis su šeimyna yra sveiki ir nori surasti savo brolius ir gimines gyvenančius Amerikoje.

Juozas Linkevičius, Petrapilio gatvė 14, Kalvarija, Mariampolės apskr.

S. Bezgėla, Worcester, Mass. gavo laišką iš namų, Liudvinavo apielinkės. Tarp kit-ko rašoma:

Visas Kreivosios kaimas tapo sudegintas laike karės. Terza parėjo iš vokiečių nelaisvės ir apsišvedė. Kildušiis taipgi apsišvedė. Mes spaudžiame aliejų ir degtinę varome, bet valdžia atėmė bravarą. Vienok manome kitą įsitaityti

Pas mus višta dabar kainuoja 15 rublių, karvė porą tukstantųjų rublių, pudas rugių 50 rublių, svaras sviesto 8 rubliai, "dvakatkė" bonka degtinės 30 rublių.

M. Ščiukiutė numirė, A. Česnulevičių granata sudraskė. Botyrių Zuzana mirė, o Julė apsišvedė su Rutkausku.

Liudvinavas,

IX-14-19 m.

Kompozitoriaus M. Petrausko motina rašo:

Ačiū už laišką, kurį nuo tavęs apturėjome 29 d. rugsėjo, 1919 m. Tavo tėvelis, o mano vyras pasimirė 8 d. sausio šių metų, o 10 d. sausio tapo palaidotas Dusmenyse.

Labai ačiu mielas sunau, kad manęs neužmiršti. Gavau pranešimą iš valdžios, kad tu man esi išsiuntęs 342 markes per Deutsche Bank, bankas taip pat pranešė bet dar pinigų nepridavė. Taigi pakeikalaukite atgal. Aš esiu suvargis. Norėčiau pasimatyti su tavim ir kitais savo sunais.

Linkėdama tau viso labo pasilieku

Tavo Motinėle

Dusmenys, Vilniaus rėd.,
X-1-19.

P-lei E. Bukšniutei, Bridgeport, Conn., jos brolis rašo:

Širdingai ačiu už laišką. Malonėkite dažniaus rašinėti. Mes matėme daug vargo karo metu. Daugiausiai mus kankino prakeikti vokiečiai. Buvau parašęs labai ilgą laišką bet jį nebuti praleidę vokiečiai, kadangi ten buvo prirašyta daug apie jų darbelius. Su laiku daug naujo išgirsite apie tėvynės laisvę, kaip mūsų narsi kariuomenė veja lauk visus plėšikus nežiurint ar jie iš lenkų ar iš rusų pusės ateina.

Bolševikai norėjo mus praryti, bet neįstengė, dabar baisiausiai užpuldinėja lenkai, vienok mūsų narsi kariuomenė ir nuo jų apsigins.

Tavo broliukas ir sesutė Onutė gyvi ir neperdaug nukentėjo nuo karo, nes didelių mušių nebuvo ir triobos užsiliko.

Labų dienų visiems giminėms ir pažįstamiems.

Tavo brolis Justinas.

Kubiliai, Suv. rėd.,
IX-11-19 m.

Mikui Karalui, Glen Lyon, Pa., rašo švogeriš iš Brazavo kaimo ir Juozas Česnulevičius, abu nuo Kalvarijos. Nusiskundžia, kad karas viską neišpaskaityta sunaikinęs toje Suvalkijos dalyje.

Juozo Česnulevičiaus pati, Darata Miliauskiutė, dabar išvažiavus gydytis į Karaliaučius.

ANT KAPO.

Ilsėkis viengenti

Čia ant visados,

Draugai gyvieji

Tavęs nežinos, —

Vien žali medeliai

Ties tavim siubuos,

Gamta žolynais

Tau kapą papuoš.

Broleliai jaunieji

Tavęs nelankys,

Senoji močiutė

Niekad nežądins;

Vien margi paukšteliai

Tave apgiedos,

O rytmečio rasa

Gailiai apraudos.

Justinas Baukus.

Milwaukee, Wis.

JUOZAS KAČERGIUS.

Kalinio Užrašai.

(Tąsą).

Bet čion reikia pastebėti tą faktą, kad ant minėto baltiaus buvo tulas politiškas nesuspriktelis iš Varšavos kriaucius, Stankevičius, apie kurį saka žemiaus.

Lietuvoje Rusijoje rubežiuose jau seniai buvo užginta lietuviška spauda lotiniškomis literomis, o ypač buvo labai persekiojama lietuvištvė Suvalkų gubernijoje, pradėjus eiti Prusose, Tilžėje, Aušrai. — taigi tuose laikuose lietuviams buvo nebe galima nieko viešai veikti; dėlto ir tapo įkurta slapta, grynai kultūrinė draugija vardu "Sietynas", kurios narių pareiga buvo rūpintis apšvietimu ir atbudimu lietuvių Suvalkų guo. iš gilaus literatiško miego.

Apie "Sietyną" buvo susispietę vien tik kaimiečiai. Intelligentai prie jo beveik neprigulėjo. "Sietyno" programos buvo labai siauras ir be jokio politiško siekio.

Šis mano trumpas aprašymas "Sietyno" siekia netolimą praeitį. Vienok tai "Sietyno" buvo pirma politiška byla Lietuvoje, kuri šiandien jau priguli istorijai. Dėlto aš pasistengsiu aprašyti faktus, kiek galint iš eilės, tai yra prisilaikant chronologijos.

Šnipystės ir Areštai.

"Sietyno" įkurėjai buvo mažai patyrę, visai nepraktiški, kadangi, įkurdami slaptą draugiją, neatkreipė jokios atidos ar mažai tesirūpino apie konspiraciją, o galbūt, kad turėjo labai menką nuovaką apie tai. Jau iš pat pradžių "Sietyno" įkunimo jo paslaptis buvo žinoma tuloms neišikioms ypatoms.

Tarp "Sietyno narių buvo įsiskverbęs vienas iš politišku nesuspriktelių, tulas Stankevičius (Dubois Stankevič, lietuviškai Džiubas), siuvėjas moteriškų rubų Varšavoje. Taipgi prie "Sietyno" prigulėjo keliatas pagyrovų, kurie labai mėgdavo pasigirti bent kam įkurimu ir priklausymu prie "Sietyno".

Labai tankiai dėlei darbo Stankevičiui prisedavo lankytis pas Vonsianką, kuris tuom laik buvo žandaras prie tvirtovės Varšavoje. Vonsiackas budamas gan gudrus žandaras, visuomet mokėdavo nukrypti pasikalbėjime su Stankevičium apie judėjimą lietuvių Suvalkų gubernijoje ir, tokiu būdu išnaudodamas minėtą Stankevičių, pavartojo jo pasakojimus sau ant naudos, arba paaugstinimo.

Ir kada pririekė Bergui, žandarų galvai, nusimanančio žmogaus apie lietuvių bruzdėjimą Suvalkų gubernijoje, čia Vonsiackas pats ir pasisiulė; ir tuoju vyriausybė paliepė jam užimti vietą žandarų rotmistro Senapilėje. Tai buvo pavasari 1897 m.

Vonsiackas turėdamas žinias apie "Sietyną" iš pirmiaus, laukė tikrai progos. Neilgai trukus su pagelba tulu agentų, Vonsiackui pavyko susekti Lietuvniką ir padaryti pas jį kratą. Lietuvnikas tuom laiku buvo paكتورium (krasos vežėju) prie Senapilės krasos, Lietuvnikuose apart literatūros, prigulintės "Sietynui", rado kelerą įtariamų užrašų pagal kuriuos Vonsiackas su Samokodskiu, prokuroro pagelbininku arba draugu, pradėjo daryti kratas ir areštus.

Lietuvnikuose padarė kratą pagal apskundimą tulo agento. Suareštavo Lietuvniką ir Lietuvnikienę ir pasodino į areštą namus Senapilėje. Lietuvnikų grincioje liko vieni tik kulkiai, tarp kurių vyriausioji mergaitė buvo vos 12 metų. Apigailėtinas ir sunkus buvo padėjimas Lietuvnikų šeimynos. Žandaras, palaikė tula laiką Lietuvnikus Senapilės arešte, išvežė į Kalvarijos kalėjimą.

Po kratai pas Lietuvnikus Vonsiackas buvo krėsti kunigą Juozą Arnastauc-

ką, kuris buvo vikaru prie Senapilės bažnyčios ir pas kurį rado tikrai vieną kalendorių, iš leista Tilžėje. Kn. Arnastaucą neareštavo Vonsiackas, tikrai pareikalavo parankos ir kad niekur neišvažiuotų iš Senapilės be jo žinios iki pabaigai bylos.

Pagal rastų įtariamų užrašų pas Lietuvnikus, Vonsiackas padarė kratą pas Feliksą Vitkauską, krautuvniką Senapilėje, pas kurį atrado ir paėmė daug dokumentų, ypač reikalingų Vonsiackui dėl tolimesnių kratų ir areštavimų.

Pakol rasti pas Vitkauską dokumentai buvo pasiūti dėl išvertimo į Kauną pas talą Ciglerį, agentą slaptos policijos, Vonsiackas pasirūpino suimti Joną Luobikį, zakristijoną prie Sasnavos bažnyčios, pagal nurodymą slaptos policijos agentų.

Po kiek liako aplaikęs iš Kauno išverstus dokumentus, rastus pas Vitkauską, Vonsiackas podraug su Samokodskiu ėmė girtis, kad jau turi visą surašą "Sietyno" narių, kuriuos pasirūpinsia suimti, ir galas su "Sietynu". Aš čia turiu pridurti, kad "Sietynas" laikuose Vonsiacko mažai ką gyvavo. Ir taip areštuoja Vitkauską Senapilėje. Joną Čėsna iš Meškučių kaimo, neperseniai parvykusį iš Irkutsko, paėmė, kaip įtarta. Po tam areštavo Pranį Matulaitį, Maskvos universiteto studentą Seinuose pas brolių daktarą ir pasodino į Kalvarijos kalėjimą. Toliaus parvėžė Andrių Matulaitį, kareivį, tarnavusį kariuomenėje ant Kaukazo. Tai vis pasekmės rastų dokumentų pas Vitkauską, kuris da dėlei savo silpnumo arba kildušystės ar tai iš laimės prisipažino prie kaltės ir nekurius ypatas įtarė.

Pas Andrių Matulaitį taipgi atrado daugel įtariamų dokumentų ir laiškų, pagal kuriuos areštavo kareivį Joną Lozaraitį nuo Kaukazo, Petrą Matulaitį, daktarą prie Seinų ligonbučio, ukininką Feliksą Širutį ir ukininko sunų Stanislovą, Savicką, paeinačius nuo Liudvinavo, Kalvarijos pavieto.

Nauji Areštai.

Vonsiackui nepakako Senapilės ir Kalvarijos pavietų: jis po truputį apsidirbęs minėtuose pavietuose, persikėlė su kratomis į Vilkaviškio ir Naumiesčio (Vladislavovo) pavietus.

Pirmiausia iškrėtė pačiame Vilkaviškyje kurpių Joną Strimaitį, pas kurį radęs keliatą maldaknygių ir tris kalendorius, išleistus Ukininko Tilžėje, areštavo jį ir nugabeno į Kalvarijos kalėjimą. Nepoilegam Vonsiackas su gauja žandarų atsi-trenkė į Balčiūnų kaimą, Vilkaviškio pavieto, pas ukininką Petrą Oliaką, pas kurį rado daugelį visokios literatūros, prigulintės tulam kontrabandnešiu; paėmė visą literaturą ir, areštavo patį ukininką Oliaką, išvežė į Kalvarijos kalėjimą. Tuom pačiu laiku sugavo ant rubežiaus abieščikai (parubežiniai sargai) kontrabandnešį Andrių Minkevičių su maldaknygėmis ir įdavė į Vonsiacko rankas. Tai buvo jau senas žmogelis iš Naumiesčio pavieto. Jis neprigulėjo prie "Sietyno" ir tik iš kontrabandos pelnė sau duoną.

Naumiesčio paviete Sudargų bažnytkiemyje areštavo krautuvniką Juozą Antanavičių už maldaknyges. Jį po tardymui tuoju pas paleido, uždėjęs 200 rub. kauciją iki pabaigai bylos.

Naumiesčio paviete padarė Vonsiackas daugelį kratų; bet areštuoti nieko nepavyko, nes nužiūrėtieji pasirūpino pakavoti faktus ir įtariamus dokumentus, pagal kuriuos būtų galėjęs Vonsiackas areštuoti ir apkaltinti.

Apleidęs Vilkaviškio ir Naumiesčio pavietus, užsipoilė ant Seinų dvasiškos seminarijos klerikų, kurie, da budami gimnazijos mokiniais, prigulėjo prie "Sietyno". Už jaunų dienų kaltes suėmė tikrai du kleriku: Petrą Bulvičių ir Matjošų Rudvalį, kuriuodu po tardymui neilgai trukus tapo paliuosuoti iš kalėjimo iki bylai, užstačius už kiekvieną po 200 rub. kaucijos. Kaucijas užstatė giminės.

(Bus daugiau).

Stasys Vitas.

"Karžygis"

(Užbaiga).

— Parvažiuoja atstovai, parvažiuoja Daktaras Julijus Baltasis! — skelbia Fabijaus organai. — Parveža žinių iš Tėvynės, ateikite visi paklausti atstovo pranešimų.

Žmonės išalkę žinių iš Tėvynės renkasi buriomis į svetaines, tikėdamiesi išgirsti ką naujo apie savo gimtinę kraštą.

— Taip aš buvau Tėvynėje — pradeda spiegiandū balsu Julijus Baltasis. — Buvau Tėvynėje ir ją visą apvažiuavau — tęsia toliau ir jo kinkos virpa. — Buvau Tėvynėje ir daug dešrų, skilandžių ir surių mačiau. Netik mačiau bet ir valgiau juos. O, koki jie skanus, tai niekas negali įsivaizdinti. Norit tai patyrti, būtinai reikia paragauti — ir nurijs seilę kalbėtojas

Ir taip visą vakarą kalbėdamas vien dešras, skilandžius ir surius garbino. Ir taip poetiškai, taip jautriai ir sujudinanti kalbėjo, kad netik pats kalbėtojas nuolatos laizėsi, netik visa publika seilę rijo, bet net pats Fabijus Garsusis kelis kartus skaniai apsilaužė.

— Ot kalbėtojas! — žnabzdasi tarp savęs publika ir kiekvienas graibosi po kišenius, lyg norėdami ką nors valgomos surasti. Mat beklausant "diplomato" kalbos apie skanius valgomos daigtus, pas kiekvieną atsirado neišpasakytas apetitas. Keli jau ni vyrai neradę kišeniuose valgomos, tai iš piktumo nors tabako pilnas burnas prisikimšo.

— Baisu, kad šitie žmonės nepradėtų vienas kitą valgyti — nuogaštuoja salės užveizda ir pats rija seilę, žiurėdamas pro langą į artimą valgyklą.

— Bravo daktare! — giria Fabijus plodamas per patį Julijui, prakalboms užsibaigus. — Esi tikras diplomatas. Jeigu dar nors vieną "karžygišką" darbą atliksi, tai duosiu tau ambasadoriaus vietą Kolumbijos sostinėje.

— Bet kokį kitą darbą aš galiu atlikti? klausinėja susijudinęs Julijus. — Malonėkite nurodyti jusų mylistai!...

— Vidurinis Komitetas jau nereikalingas — tarė Fabijus tyliai bet daug reiškančiai.

— Kaip tai nereikalingas? — nustebo Julijus. — Juk jis rupinasi badaujančių šelpimu.

— Tai kas, kad rupinasi. — subarė ruščiai Fabijus. — Tegul rupinasi kuomi tik nori, bet kad jisai yra pavojingas musų partijai, todėl jis daugiau nereikalingas.

— Suprantu jusų mylistai — ir nulenke žemai galvą Julijus. Praslinkus porai mėnesių laiko, Julijus, išduodamas savo raportą savo darbų Fabijui Garsijam, tvirtai ir pasididžiuojančiai užreikšė:

— Sugrioviau 59 skyrius Vidurinio Komiteto!...

— Koks karžygis! — gėrisi Fabijus. — Už tokius prakiltus savo darbus, pilnai užsitarnauji ambasadoriaus vietą.

V.

Pasklido garsas po visą Kolumbijos žemę, kad Julijus Baltasis jau ambasadoriauja. Tarsi net visa prigimtis liuosiau atsikvėpė susilaukusi tokios laimės. Naujas ambasadorius tai nejuokai!

Vieną kartą lankėsi Kolumbijos sostinėje su reikalais tulas Julijaus Baltojo pažįstamas ir prie progos sumanė atlankyti garsųjį ambasadorių.

— Neatlinkius savo ambasadoriaus, reikštų tą patį, ką būti Ryme ir nematyti popiežiaus — mislija sau Julijaus pažįstamas eidamas gatve negrais apgyventa.

— Bet kuris čia galas — ne-

jaugi aš į Afriką atvažiuavau — stebisi jisai. — Čia nebematyti kitokio žmogaus, apart negrų. O juk čia ta pati gatvė, prie kurios musų ambasadorius yra. Štai ir tas numeris.

Priėjęs paskambina varpelį.

— Ko nori? — klausia storu, šiurkščiu balsu, iškišusi pro duris susivėlusią galvą negrė.

— Ar čia garsioji ambasada?

— Čia. Bet ambasadoriaus nėra namie.

— O kur jisai?

— Antai anoje valgykloje — ir parodė su ranką skersai gatvę. Įeina į valgyklą ir klausia kur yra ambasadorius.

— Štai kur — rodo į tamsų kampą šypsodamas negras.

Pažvelgė į nurodytą vietą ir tuojuas pamatė ambasadorių, kurio tik plikė kyšiojo iš arbužo.

— Sveikutis daktare! — linksmi tarė pažįstamas.

— Pamaži, pamaži!... — sumurmėjo išdidžiai ambasadorius iškišdamas galvą pro arbužą. — Aš daktaru daugiau nebesivadinu. Aš dabar esiu ambasadoriumi, tad meldžiu mane taip ir vadinti.

— Bet kaip čia broliu populiai į šitą Afriką? — klausia linksmi svetyis nesuprasdamas Julijaus pasiputimo.

— Dar kartą Tamstai patėmysiu, jog aš esiu ambasadorium, taigi taip paprastai į mane kalbėti nepritinka.

— Ot suskis! — pamislįjo svetyis.

— Tamsta klausia, kodėl čia apsigyvenau — tęsia rimtai ambasadorius. — Mat noriu studijuoti Afriką, tai viena. O antra, visiems garsiausiems žmonėms patarnauja negrai, todėl čionai apsigyvenus, nuolatos turū negrų patarnavimą ir tas mane sulygina su kitais garsiais vyrais.

VI.

— Kas Tamstai pasidarė, kad taip apimai ambasadorium pasitojė? — klausia Julijaus Fabijus Garsusis. — Atminki, kad musų partija tikrai skandalais bujoja, o dabar Tamstos žodis, kaip ambasadoriaus, turi didelę svarbą, todėl taip ramiai tu noti yra didelė nuodėmė.

— Tuojuas, tuojuas teisinasi Julijus. — Susekiau vieną labai svarbų faktą ir jau baigiu rašyti proklamaciją, kurią tuojuas paskelbsiu.

Už poros dienų Fabijaus Garsiojo organuose pasirodė didelis straipsnis su dideliu sekančiu antgalviu: "Liberalai meluoja. Didžiosios Dienos pinigų Kolumbija neišsiuntė."

Julijui rodėsi, jog sujudo visas pasaulis ir apsvirtė augštin kojoms, išgirdęs tokį svarbų faktą. Tačiau ir plikiausiam žmogui nesujudo nei vienas plaukas ant galvos, nes kiekvienas gerai numanė, jog tai neteisybė. Mat seniaus pati Kolumbija buvo paskelbusi jog Didžiosios Dienos pinigai jau išsiųsti, todėl visi geriau tikėjo Kolumbijai, negu savo ambasadoriui. Bet Julijus nuolatos tvirtino, buk jis turis tikrus dokumentus, aiškiai liudijančius, jog pinigai dar neišsiųsti. Taigi darė visokius užmetimus Kolumbijai ir nuolatos su savo draugu Melagijum Mažuoju kėlė triukšmą josios namuose.

— Kartą reikia padaryti tam galas — tarė vienas išmintingas žmogus ir surinkęs burį išrinktųjų nuvyko Kolumbijos sostinė. Pasišaukė ambasadorių ir vien karu nuvyko pas Kolumbiją.

— Ar tiesa, kad Didžiosios Dienos pinigai dar neišsiųsti? — klausia vienas išrinktųjų.

— Netiesa — maloniai sako Kolumbija. — Didžiosios Dienos pinigai jau visi išsiųsti. Apart tų pinigų, aš dar išsiunčiau iš savo izdo dukart tiek, pagelbai badaujančių jusų viengėčių.

— Netiesa! — tarė išdidžiai

Julijus. — Aš turiu tikrus darodymus, kad pinigai dar neišsiųsti.

— Koki tie prirodymai? — klausia ramiai maloni Kolumbija.

— Štai, matote šitą kvoterį su skyle? — ir numetė smarkiai ant stalo skylėtą kvoterį.

— Bet ką tas skylėtas kvoteris turi bendro su neišsiuntimu Didžiosios Dienos pinigų? — klausia nustebusi Kolumbija.

— Tai yra kvoteris, kuris priguli prie Didžiosios Dienos pinigų. Aš jį pats paaukavau per Didžiąją Dieną ir andai jis vėl pas mane atsirado. Jeigu šitas kvoteris neišsiųstas, tai liudija kad ir kiti Didžiosios Dienos pinigai dar neišsiųsti — užbaigė Julijus triumfuojančiai braukdamas prakaitą nuo plikės.

— Koks Tamsta naivus — tarė maloniai šypsodamosi Kolumbija. — Dabar niekas pinigų taip nesiuntinėja kaip Tamsta manai. Dabar valstybės telegramais viena kitai pinigus persiunčia.

— O, telegramais — dyvijasi Julijus imdamas nuo stalo skylėtąjį kvoterį. — Dabar aš suprantu kame dalykas — tai telegramas nešdamas Didžiosios Dienos pinigus, šitą kvoterį pametė ir todėl jisai pasiliko neišsiųstas.

Kolumbija daugiau nieko nesakė, tikrai liudnai palingavo galva, žiurėdama į Julijų.

Puida Rongiasi Amerikon

Inžinierius - rašytojas Kazys Puida komp. M. Petrauskui rašo:

Irkuckas 9, IX, 1919.

Brangus Mikai! — Po daugelio metų tylos atšliepiu ir... kaip po pabėgėlis iš Uralo atsiduriau Irkucke. Musų bėgimo dieną gavome Tavo atvirutę.

Šiandien lygiai rašau "Vienybė Lietuvosinkų", J. Širvydii ir savo broliui Jonui (Panama III.) per "Vien. Liet.", keldamas didelį "gvolto". Prašau ir Tavęs prisidėti prie mano "gvolto", ypač paspausti širvydą ir Liet. Atst. Bendr., kad išgautų man su šeimyną leidimą įvažiuoti Amerikon ir kad atsiųstų šifortes, nes čia jų gauti negalima per spekulantus ir nežmonišką didžpinigių nesiskaitymą su skatiku. — Pinigų kelionei turiu, bet skaitant normaliu kuriu, bet atvykęs atsilyginčiau. Be to juk L. A. B. renka specialistus ir beabejo ir man ten vietos ir darbo atsiras. Likti Amerikoje nemanau tik noriu kuogreičiausia patekti Lietuvon.

Turiva abu su žmona dikta pluostą rankraščių. Aš turiu Tavo kompozicijai gerokai medžiagos.

Pasitikiu, kad padėsi mums išsprukti iš šio krašto, kame nežinau kur ir už ką gali galą rasti. Sunkiausia man tai nepaprastai vaikų nykimas ir aplinkinės intekmės į tas jaunas sielas. Olgierdas jau turi 12 metų, labai gabus ir muzikalis vaikas ir visiškai negalima pradėti normalio mokslo. Maziukai lygiai nyksta moraliai to visuotinio suirimo metu. Norėčiau juos išgelbėti iš merdėjimo, na ir pats dar norėčiau padirbėti del musų Lietuvėlės, nes galiu, turiu norą, o pagalios ir privalau.

Tikiuosi Tavo paspirties ir lauksiu atsako.

Bučiuoju širdingai

Tavo K. Puida.

P. Š. žmona su vaikais dar kažkur tarp Omsko ir Irkucko vagone vargsta. Laukiu jų už 2-3 savaitų.

"SANDARA"
(Buvusi "Ateitis")
AMERIKOS LIETUVIŲ TAU-
TINĖS SANDAROS ORGANAS
Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.00
" " (Užsienioje) \$2.50
Pavieni's numeris 4c.
Agentams duodama už platinimą ra-
batai.

"THE LEAGUE"
The Organ of the
LITHUANIAN NATIONAL
LEAGUE OF AMERICA.
Editor
KASTANTAS NORKUS
Business Manager
JONAS KERDIEJUS
Yearly Subscription:
In the United States \$2.00
Six months \$1.00
To Foreign Countries \$2.50
Kreipiantės rašykite:
"Sandara"
266 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Atsiunčiamieji Redakcijai rankra-
ščiai turi būti su autoriaus parašu ir
antrašu. Rankraščius Redakcija taisy-
ti trumpina sulig savo nuožiumo.
Nepinkantieji spaudai smulkesnieji
raštai (korespondencijos, eilės ir t. p.)
rašomi ir autoriams negražinami.

**Sandariečiai ir Sauvaliau-
janti Tautiečiai.**

Apie Sandariečius imta daug kalbėti ir Amerikos lie-
tuvų laikraščiai pradėjo
daugiau rašyti dabar, kuomet
sandariečiai nusistatė ir lai-
kosi tos teisingos nuomonės,
jogei sandariečiai privalo
turėti balsą netik skleidime
apšvietos, tėvynės meilės,
politinio lietuvių susiprati-
mo, dėjime aukų kovai
už Lietuvos laisvę ir Lietu-
vos baduolių šelpimui — bet
jie privalo turėti galę ir bal-
są savo sunkiai uždirbtų ir
suaukautų pinigų suvartoji-
me.

Jeigu viskas eity žmoni-
škai; jeigu Tautinė Taryba
išgilintų į dedamų ant Lie-
tuvos laisvės aukuro aukų
šventybę; jeigu ji nemėty-
tų tų aukų sąvęs, o ne Lietu-
vos, garsinimui; jeigu ji ir
kiti "gerų norų tėvynainiai"
skaitytusi su tuom faktu,
kad Lietuvos Nepri gulmy-
bės Fondą įsteigė, jį užlaiko
ir už jo darbus įstatymišką
ir moralę atsakomybę prieš
valdžią ir visuomenę neša
sandariečiai; jeigu nebutų iš
pačios T. Tarybos narių nu-
siskundimų kad tuli tarybi-
ninkai ir jų išrinktieji nesik-
kaito su sandariečių suau-
kautais pinigais, bet mēto
juos baliams, salėms, pie-
tams ir įvairių - įvairiau-
siems posėdžiams su bai-
siais viduriniais mūsų
tutos laisvės priešais, šni-
piškais ir išdavikiškais kleri-
kalais, — tuomet butų gali-
ma pakęst ir laukt "pasitai-
symo", vienok dabar mes
sandariečiai, privalome
šventą teisybę drąsiai skelb-
ti, ar kam patiks, ar ne.

Nors kramolninkai keičia
savo vardus, vienok juos ga-
lima prilyginti prie Krylovo
žalčio, kuris perkeičia odą
bet turi tą pačią širdį.

Su klerikalais mums nepa-
keliu. Ir kiekvienas centas
ištrauktas iš L. N. Fondo
"bendram darbui" su šni-
pais ir mūsų tautos reikalų
išdavikais yra eikvojamas
sulaikymui nuo subirėjimo
tamsybės ir nelaisvės rete-
žių.

Pernykštis Sandaros Sei-

mas paliko NLF. rašinę
New Yorke, neperkėlė prie
Sandaros Centro. O badar-
juk matome, kad dau-
giau niekas į tą fondą
per visą metą neaukavo,
kaip tik sandariečiai ir
sandariečių užagituoti tē-
vynainiai. Gi prie eikvojimo
prisidėjo visoki elementai.
Tat norint idant del atski-
rų asmenų ar "komisijų" pa-
sielgimų visuomenės nebutų
šnairuojama į LNF., reikia
sandariečiams apreikšt savo
dvasios galybę mūsų princi-
pų siekiuose ir patiems kon-
trolluoti savo visuomeninį
darbą.

**"Tas Viskas" ir
"Tikros Vėžės."**

Daugiausia lermo sukėlė
pseudo - patriotai tilpus 44-
me "Sandaros" numeryje
buvusio SLA. prezidento ir
žinomo visuomenės veikėjo
p. F. Živatkausko straips-
niui.

"Lietuva" tai vadina dar-
bo griovimu. Taip, galima
pavadinti darbo griovimu,
tik, žinoma, ne gero, bet
blogo darbo griovimu, t. y.
to darbo, kuris dirbamas
tautiniai - bolševikiškose pa-
kampėse, vadovaujanties
klerikaline taktika.

Su ne sandariečiais parti-
jos reikaluose paprastai
skaitomasi tik kaip su to-
kiaais. Vienok "Lietuvos" edi-
toriale yra ir štai kas pasa-
kyta:

"Sulyginant visai dar
neseniai susiorganizavo
demokratai - tautininkai
į T. L. T. Sandarą. Mat or-
ganizuotas darbas visados
yra nuoseklesnis ir našes-
nis. Taigi ir tautininkai,
persitikrinę, jog be susi-
tuokimo kruvon negalės
atsispirti prieš savo prie-
šus ir nuosekliai praveisti
savo idėjas ir savo troški-
mus, pasiryžo susispiesti
į tam tikrą organizaciją.

"A. L. T. Sandarai" išsyr-
k prisiėjo stverties už sun-
kaus ir labai svarbaus tau-
tiniai - politinio darbo, —
kadangi lietuvių tauta, pa-
sinaudodama karės išs-
tuntu mažųjų tautų apsis-
prendimo obalsiu, pasiry-
žo iškovoti savo Tėvynei
nepri gulmybę."

Čia dabartinis, vyriausias
"Lietuvos" redaktorius p.
Gedminas nukalbėjo labai
teisingai.

Bet ar žinote, kad p. Ged-
minas **niekuomet** nepriklau-
sė ir dabar nepriklauso prie
Sandaros. Pastudijuokite
čia paduotas iš "Lietuvos"
citatas ir paimkite domon-
tą faktą, kad p. Gedminas
nė Brooklyne budamas, nė
Clevelande, nė Chicagoje ne-
situokė prie demokratinei-
tautinės ALT. Sandaros, o
atrasite, kuom jis save per-
sistato. Tiek to.

Vienok "Lietuvos" redak-
torius kalnus verčia ant
"Sandaros" už patalpinimą
p. Živatkausko straipsnio,
tai vadina darbo ardymu ir
šiaiip tuščių frazių prirašo.

Ir tai rašydamas visai ne-
įsigilina į tą faktą, kad tai
buvo nurodoma tos klaidos,
krias "Lietuva" papildė
kiek anksčiau, pav. piršda-
ma kun. Laukaitį pasodint
Washingtone ir pavest jain
visą Amerikos lietuvių poli-
tinio ir Lietuvos šelpimo
darbų kontrolę. Tokių nesą-
monių "Lietuva" daug pri-
kalbėjus ir "Sandaroje" bu-
vo tai pažymėta kaipo "Lie-
tuvos" klaidos. O jeigu prie
klaidų neprisipažįstama, jei-
gu tai neatšaukiama, tat
jautresni tėvynainiai ir su-
teikia aštresnę kritiką.

Tinkamos išeięos iš susi-
dariusių mūsų partijoje
principalių ir taktikos kivir-
čių "Lietuva" nesirupina
jieškoti. Ji tik mini apie
norą pakreipti LNF. "kiton
vagon" ir pasako, kad San-
daros Seime turi buti "tas
viskas" aptarta ir pati orga-
nizacija pastatyta į "tikras
vėžes." Tokiomis frozėmis
labai lengva veikti, bet tve-
riancio darbo jomis neatlik-
si.

Mums nesmagu, kad rei-
kia eikvoti laikas, užimti
organe vieta polemikomis su
neva sandariečiais. Tiesa,
rimtos polemikos išgvildena
painius klausimus, vienok
mes šio No. straipsnių pa-
reikšimus skaitome ganėti-
nais argumentais išstatytais
prieš sandariečių oponentų
tendencijos. Kol šie mūsų
argumentai išlaikys kritiką,
tol daugiau nestatysime.

"Lietuvos" editorias
"Vidurinė Srovė" ir "San-
dara" perdēm pilnas kurs-
tymo sandariečių prie skal-
dymosi. Jame pilna gre-
mezdiškumo, o vieton argu-
mentų tai dengiamasi tėvy-
nės meile.

Ilgame savo straipsnyje
tik vieną dalyką "Lietuva"
aiškiai proponuoja. Štai jis:

"Kadangi už laikraščio
turinį atsako jo redakto-
rius, tai priseis Seimui
"suvaldyti" esantį prie "S."
redaktorių ar pristatyti
prie jos tam atsakantį
žmogų."

Dabartinis "Sandaros" re-
daktorius, Kastantas Nor-
kus, jau antri metai reda-
guoja ALTS. organą. Jam
ir Sandaros partijos gerove
užinteresuotiems žmonėms
yra žinoma, su kokiomis
sunkenybėmis laikraštis
"Sandara" tapo atlaikytas,
o ne sandariečiams nėra
reikalo aiškinti: jie myli
svetimomis rankomis žari-
jas žarstyti...

"Sandaros" redaktorius
bėgyje metų laiko pasakė
apie 50 prakalbų įvairiose
kolonijose del mūsų brolių
apšvietos ir agitacijai dėti
aukas del Lietuvos laisvės ir
jos baduolių šelpimo.

"Sandaros" redaktorius ir
dabar yra centraliniu sekre-
tariu Nuteriotos Lietuvos
Draugų Komiteto Bostone,
kuris pereitų kelių savaičių
bėgyje jau išsiuntė Lietuvos
valdžiai virš 70,000 markių.
Jis tą darbą dirba jokio at-
lyginimo iš nieko nereika-
laudamas, kuomet kiti "tau-

tininkai" tik tykojo sanda-
riečių surinktus pinigus iš-
mėtyt.

"Lietuvos" redaktorius
skelbia "Sandaros" redakto-
rių neatsakančiu redaguoti
ALTS. organą.

Reikia pasakyt, kad pseu-
do patriotam jis nė nesisten-
gia but atsakančiu. Bet jei-
gu Amerikos Lietuvių Tauti-
nės Sandaros Partijoje ne-
siliaus pseudo - patriotų
sauvaliavimas, tat pseudo-
patriotai galės apsidžiaugt
pamatę ALTS. organo re-
daktoriaus rezignaciją.

Šiuos klausimus išris da-
bartinis Sandaros Partijos
Visuotinas Seimas ir toli-
mesnis sandariečių veiki-
mas.

Apžvalga.

Į žvirblius iš Kanuolių.

Del tilpusios 40-me "Sand."
numeryje korespondencijos
iš Cleveland, Ohio. "Dirvos"
redakcija parašė straipsnį,
kuriame pažymi, kad "San-
daros" redaktorius buvo
sustabdęs Clevelandiečių
sinčius, bet dabar vėl išlei-
do. Susilpnėjimas TMD.
kuopos ir kitų draugijų ap-
sileidimas taipgi "Sandarai"
prikišama. Patariama
"Sandarai" neklausyti intri-
gantų iš Clevelando.

Pasakome "Dirvai," kad
Clevelande "nerazbericha"
mums taip nusibodo, kad
mes nenorime į ją kištis.
Ant vietos, broliai, susitai-
kykite, nes gal minimi
"skandalistai" mums labiau
įsipyke negu "Dirvai". Be-
reikalo manote, kad mes ten
turime kokius agentus.

Turime pasakyt, kad mi-
nėtą koresp. mums rašė ne
nuolatinis mūsų bendradar-
bis, bet naujas žmogus.

Tokius išvadžiojimus, ko-
kius daro "Dirva" linkui
tvėrimo naujų politišklų ku-
opų, gali daryti tik Sandaros,
o sykiu ir Sandaros veikia-
mų darbų priešai.

Berekalo "Dirvos" redak-
torius į žvirblius šaudo iš
kanuolių.

Redakcijos Atsakymai.

Korespondentams — Ger-
biami "Sandaros" korespon-
dentai teiksis atleisti, kad
daugelio korespondencijų
negalėjome šiame numeryje
sutalpinti del suplaukimo
daugybės svarbių raštų.
Sutalpinsime sekančiuose
"Sandaros" numeriuose.

J. Zigmont, Lowell, Mass.
— Kundrotė laišką, rašytą
iš Lietuvos jo broliui Lowel-
lyje sunaudosime, kuomet
gausime originalį laišką, t.
y. rašytą Pustakiemių Kun-
drotos, bet ne tą, ką pieše-
liu perrašytą mums prisiu-
tėt.

**BERGERIS PRAŠA-
LINTAS.**

Republ. ir dem. 309 balsais
prieš 1 nubalsavo prašalinti
iš Senato Wisconsin valstijos
atstovą Victorą Ber-
ger, socialistą.

PASTABŲ PSTABOS.

(Rašo Patriotas).

"Ant sykio dalykai emė ir
paaiškėjo" — pasakė tulas
veikėjas, dagirdęs, kad Lie-
tuvos Krikščionis Demokra-
tai paskelbė, jog jie nepasi-
tiki tokiais tuzais, kaip po-
nai Mostowskis — tas pats
kurs apie "dauzymą snu-
kių" šukauja ant kampų —
arba Česnulis — Chesnun —
Česnulevičius.

"Kas paaiškėjo?" klausiu
nustebęs. "Juk dar daugiau
supainėjo!"

Nu-gi ne: aišku, delko
Amerikos klerikalai remia
tuos žmones, kurie nėra iš-
tikimi Lietuvos žmonėms.
Todel, kad Amerikos kleri-
kalai nenori remti Lietuvos
valdžios.

Tokių bjaurybių, kokios
dabar prasidėjo Washing-
tone, tur buti nėra buvę.

Bastydamas po pasaulį,
girdėjau šituos faktus:

1. — Tautinė Taryba 21 ir
22 spalių New Yorke svars-
tė svarbius klausimus pas-
portų, paskolos, karuome-
nės ir tt., — ir 22 ar 23 d.
spalių tulas vyras (sako,
augštas, rudas ir plikas)
lankėsi įvairiose valdiškose
ir ne-vadiškose vietose ir
papasakojo tenai, kas ką kur
ir kaip veikė ir kalbėjo Tau-
tinėje Taryboje.

2. — 23 d. spalių Washing-
tone kaž-kas padirbdintu
raktu inėjo į ofisą Lietuvos
Militarės Misijos ir Egzeku-
tyvio Komiteto ir iškrėtė
skrynias ir stalčius, kur bu-
vo Misijos ir Viniko kores-
pondencijos ir raštai.

Well, Amerikonas pakrai-
pytų galvą apie tokius daly-
kus ir tartų, visa tai yar —
"pury raten"...

O je, bučiau pamiršęs apie
vyriausį Tautinės Tarybos
žygį:

Štai, 28 d. spalių beveik
visi Tautinės Tarybos na-
riai užsirašė Lietuvos Vidu-
rinės Paskolos Bonų po
\$1,000 kiekvienas. O buvęs
ten svėčias Albinas S. Tre-
čiokas užsirašė net \$5,000:
subytino visus fabrikantus
ir šiaučius! Tai bent vyras!
Kad tokie ant akmens aug-
tų!

Kaž kas garsiai pastėbėjo,
buk Amerikos valdžia neleis-
ianti platinti Amerikoje
šaknis pačiame uoste, kad
lengviau pasiekus Lietuvą
ir jai davus pagalba ekono-
miniame josios atbudime.

Norwood, Mass. lietuviai
sudarė bendrą komitetą rin-
kimui aukų del parėmimo
Lietuvos valdžios. Lapkr. 9,
valdybon išrinkta J. Paša-
karnis, V. Kudirka, J. Dir-
sė, Pr. Kudirka, A. Navie-
kas. Tą pat dieną kalbėjo
p. A. Ivaškevičius ir kun. V.
Tiškunas. Aukų sudėta ant
vietos \$541.13 ir keli šimtai
pasizadėta.

Frank Vaseris — ateikite
"Sandaron" atsiimt laišką
atėjusį iš Lietuvos.

gera ir teisinga ir kas nē-
ra.

Lietuviai, pirkdami Lietu-
vos Bonus, prigelbės Lietu-
vai susiorganizuoti ir savo
rubežius apginti nuo bolše-
vikų, nuo vokiečių ir nuo
"brolių" lenkų. Ir Bonų
platinimą paims į savo ran-
kas Amerikos Lietuvių fi-
nansinės ir visuomenės įs-
taigos, kurių atstovų susi-
rinkimas buvo 4 d. lapkri-
čio New Yorke.

Užsiminus apie platini-
mą šerų, man prisiminė ši-
toksai mano pasikalbėjimas
su tulu biznierių Lietuviu:

— Pirk tamsta Lietuvos
Atstatymo Bendrovės šerus.
Ji suorganizavo porą fabri-
kų, organizuoja Banką,
siunčia tavočius Lietuvon,
ten turi savo skyrių, bus pel-
no. Tai Lietuvos finansinė
ir pirklybių įstaiga!

— Gera! sako pirkis už
\$50.00...

— Toks tartingas ir taip
nedaug? — stebiuosi.

Krapšto pakaušį ir sako:
— Matai vakar žadėjau
paimti už \$1500 šerų vienos
naujos "robo" kompanijos...
Buvo agentas iš New Yor-
ko... Ryt mokėsiu jam visus
pinigus...

— O ar gera ta kampani-
ja, — klausiu.

— Gera, šur, taip agen-
tas sakė. Ir sakė, kad už me-
tų šerai bus brangesni...

— O ar žinai tą agentą,
kad jam tiki?

— Nugi vakar čielą ady-
nā su manim kalbėjo ir kon-
vinsino...

Taip ir išeina: žmogus ge-
riau tiki agentui, kurs gal
ir "kreivą" biznį veda, o ne-
nori paremti tikro Lietuviš-
ko reikalo, kur ir jam ir jo
kraštui butų naudos! Bet
aš jį pertikrinau: ryt dieną
jis tam agentui liepė eiti
pas jo paties žmones, o pat-
sai idėjo į L. A. B-vę \$1,550.-
00...

Ura! Lietuvos Atstatymo
Bendrovė įsigijo didelį ir
puikų namą New Yorke ant
kampo 8-tos Ave. ir 25-tos
gatvės.

Na, tai bus "tulzies išlieji-
mo" visiems kas bendrovei
norėjo kenkti!

Tai pirmas toks svarbus
Amer - Lietuvių gyvenime
atsitikimas: Lietuvos atsta-
tymo reikalams organizuo-
jama įstaiga giliai leidžia
šaknis pačiame uoste, kad
lengviau pasiekus Lietuvą
ir jai davus pagalba ekono-
miniame josios atbudime.

Norwood, Mass. lietuviai
sudarė bendrą komitetą rin-
kimui aukų del parėmimo
Lietuvos valdžios. Lapkr. 9,
valdybon išrinkta J. Paša-
karnis, V. Kudirka, J. Dir-
sė, Pr. Kudirka, A. Navie-
kas. Tą pat dieną kalbėjo
p. A. Ivaškevičius ir kun. V.
Tiškunas. Aukų sudėta ant
vietos \$541.13 ir keli šimtai
pasizadėta.

Frank Vaseris — ateikite
"Sandaron" atsiimt laišką
atėjusį iš Lietuvos.

"Darbas" apie mus.

Kaunškas Socialistų Liaudininkų Demokratų organas "Darbas" paltalpinio Amerikiečio straipsnį, kuriame pasakoma, kad Amerikos lietuviai socialistai paskendę intriginiuose ginčuose jokios pagalbos Lietuvai nesuteikė, o karšti katalikai, atsidavę klerikalų malonei, taipgi savo aukomis neatsiekė to, ką turėjo atsiekti, kadangi klerikalai sudėtas katalikų aukas naudojo ir naudoja savo tikslams.

Gi apie sandariečius pasakoma, kad sandariečiai yra daugiausia nuveikę del Lietuvos laisvės, daugiausia Lietuvos žmonių sušelpė. "Darbas" taipgi sako, kad kaip tik nusistatys aiškus Lietuvos stovis, tat progresyvė sandariečių dalis, kuri daugiausia naudingo veiklumo apreiškia, rems Lietuvos Socialistus, Liaudininkus Demokratus, o kita dalis pataikaus klerikalams.

Panašiai išvadžioja "Darbas" ir negvildenant tų išvadžių reikia pasakyti, kad pasakoma gana daug tiesos, kalbama apie darbą ir tikslą.

Amerikos lietuvių spaudos dalis kuomet tik prisimena sandariečius, niekuomet neapseina be kokių nors ten-

dencijų be slėpimo tų prakilnių darbų, kuriuos sandariečiai nuveikė ir veikia.

VOKIETIJOS POZICIJA.

Londone gauta žinia, kad vokiečiai savo atsakyme talkininkams užreikė, jogei jie nesutinka dalyvauti Rusijos blokadavime, kadangi blokados keliu jie netiki nugalėt Rusiją.

Savu keliu vokiečiai daro visokias sutartis su rusų caristais ir grobia Pabaltijos šalis.

Juodkalnijos delegatu į taikos konferenciją išrinktas Andre Radovitch.

Šveicarijos parlamentas pradėjo diskutuoti atsinešimą linkui tautų lygos.

UŽ LIETUVĄ

Amerikos armijos oficerai, narys maisto misijos Latvijoje, parašė laišką Chr. S. Monitor, kad talkininkai vilkindami pripžinimą Latvijos, Lietuvos ir Estonijos nepriegulmybės duoda progą vokiečiams, lenkams ir bolševikams teriot tas mažas ramias tautas.

Malonu, kuomet mūsų skriaudas skelbia pasauliui teisingai svetimtaučiai.

Bolševikų armija, gen. Lubkovo vedama, užėmė Tomšką, 489 mylios nuo Omsko.

B. Juodriui, Montello, Mass., tėvai rašo, kad visi sveiki, bet žagarėje viskas labai brangu, rugių puras 130 rublių, o mėsos tai visai negalima gauti pirkti. Daugelis žmonių serga. Dėkavoja už laišką ir prašo dažniau rašyti.

DARBININKŲ REIKALAUJAMA. Finishers ir kriaučiai reikalingi dirbti prie vyriškų overkotų. Gera progą nuolatiniam darbu už gerą užmokestį. Atsišaukit:

FRANK RUSSELL.
60 Thayer St., Boston, Mass.

DR. J. JONIKAITIS
Chirurgas ir Gydytojas
495 E. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. S. B. 1771.
Valandos:
Nuo 9 iki 11-tos iš ryto
Nuo 1 iki 3 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakare.

Bell Phone Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvius Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos:
Nuo 9 rito iki 5 po pietų
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P.M.
Nedeliomis iki 4 po pietų.

A. A.
Jonas Petrauskas, gimęs 1840 m., 8 d. gruodžio, Šadavos mieste, Šaulių apskrityje, Kauno red. miręs 1919 m., 8 d. Sausio, Dresdenyse, Trakų apskr., Vilniaus rėdyboje. Paliko savo žmoną, Juzupotą Rastenytę, iš Utagavės kaimo, švenčionių apskrityje; sunų Miką, Kiprą, Antaną ir dukterį Veroniką, Sterbo - Orlickiene.
Palaidotas 10 Sausio, 1919 m. Dusmenų kapinyne. Tegul tau, brangus tėveli, bus lengva Lietuvos žemė, kurią tu mylėjai ir savo vaikus auginai but gerai sunais Tėvynei ir žmonijai.
Gėdulėse bešas sunus
MIKAS.

Telephone So. Boston 605
LIETUVIŠKAS
Advokatas
WILLIAM F. J. HOWARD
Lietuviška pavardė buvo
Vincas F. J. Kavaliauskas
315 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Tel. Richmond 2957-M.
Dr. David W. Rosen
Gydo visokias ligas,
chroniškas ir slaptas
vyrų ir moterų ligas.
Valandos: nuo 8 ryto iki 8 vakare.
321 Hanover st.,
Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

Jūs galite turėti pas save namuose puikias alaus. **ALUS** Padaryto iš geros Selyklos ir Apynių, kainuos 20c. galionas.
KAM JUMS RUPINTIS — PASIDARYKITE SAU ALAUS NAMIE.
Musų sutaisymas iš apynių labiausiai tinka naminiam darymui gėrimui iš jo galima padaryti pastiprinantį gėrimą arba girą. Jis yra sutaisytas iš grynių sveikų ir daugiausiai užgarėdintųjų sudėtinųjų.
Musų surašas užgarėdintųjų kostumerių auga kasdien tukstančiais, kas rodo, kad musų sutaisymai labai tinka žmonėms. Jis yra sutaisytas žmonėms, kurie gana ilgą laiką darbuos šioj srityj, idant jums suteikus progą turėti puikias alaus namie.
Pardavinėsimė per trumpą laiką. Nes nuo Sausio, 1920, bus užgintas pardavinėjimas, todėl patartina jums pasinaudoti šią progą ir pasipirkti užtektinai ateičiai. Gavę nuo jusų vieną dolerį (\$1.00) mes prisišimsė šį sutaisymą, iš kurio galėsite sau pasidaryti 5 galionus puikiausio alaus, putojančio ir su skoniu tikro alaus. Su sutaisymu prisišims nurodymą padarymui alaus.
SIS SPECIALIS PASIULIMAS TESIS TIK PER 30 DIENŲ
Sutaisymas ant 20 galionų alaus kainuoja tik \$2.50. Pirkdami taip jus suėdysite \$1.50. Ligšios dar teisės negina siuntinėjimą šio sutaisymo. Jame visai nėra alkoholio. Jis pasidaro tikta darant gėrimą pagal musų nurodymą kurį mes prisišimsė, ir kuris yra jums suprantamas.
Siųskite savo orderį šiadien ir mes jums prisišimsė greitai. **MESŲ GVARANTUOJAME JUMS UŽGANEDINIMĄ.**
Musų knygutė pilna receptų rodančių kaip padaryti namie viskė, alų, vyną ir kitokius puikius gėrimus. bus jums išsiųsta gavus nuo jusų vieną dolerį pinigais arba money orderį.
Rašykite šiuo adresu: Michigan Wholesale Home Brew Supply Co., 281 FARNSWORTH AVE., DETROIT, MICH.

DUONA KURI ĮMAIŠYTA SU PIENU
Reikalauk **T. H. BEST'S** pirkti
savų **CELEBRATED** šios
grosernių **MILK BREAD** duonos
BEST IN THE WORLD
GROCERS BAKING COMPANY
21 Hillsboro st. Dorchester, Mass.

NAMINIS GĖRALAS;
APYNIŲ — SELYKLAS.
Ypatingai sutaisyta patyrusių vyrų ir perstatomas naminiu gėralu. Yra putojantis su tikru skoniu. Sutaisymą, iš kurio pasidaro 5 galionai; prisišims gavę nuo jusų \$1, del 20 galionų kainuoja \$2.50, pilni nurodymai su kiekvienu užsakymu. Pabandykit ir persitiksinsit. Pasarga: nevartokit mieles. Tai yra prieš įstatymus. Knyga pilna receptų bus jums išsiųsta gavus nuo jusų \$1.
INTERSTATE DISTRIBUTORS
27 East Grand River Ave.;
Detroit, Mich.

Teisingiausia ir geriausia lietuviška
APTEIKA
Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, artie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai viena tinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolių galite gaut kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galite reikalaut per laiskus, o aš prisišims per expressą.
K. ŠIDLAKUSAS
Aptiekorius ir Savivaldekas
226 Broadway, Kampas C Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 21014 ir 21013

Lietuvos Atstatymo Bendrovė

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION

Pirmiausia ir Didžiausia Korporacija Besirūpinanti Lietuvos Atstatymu

INKORPORUOTA ANT \$1,000,000. SKYRIUS KAUNE. EXPORTA IR EMPORTO SKYRIAI. LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ DAUGIAUSIA PATARNAUJA LIETUVIAMS.

Skyrius Lietuvos Atstatymo Bendrovės įstojo į didelį biznį: pradėjo importą ir rengiasi prie exporto, o taipgi pramonės. Iš Lietuvos exportuos ukio produktus, mišką etc., išdirbinės ukėms padargus etc., aprūpins kooperatyvius tavorais iš užsienio, darysi bankines operacijas kartu su Lietuvos pramonės banku. Savo veikimą išplės ir už Lietuvos ribų. Jau Liepojuje rengiama sub-skyrius su sandeliais.

Už kelių dienų gaus pirmą didžiausią transportą tavorų iš Amerikos, nuo Lietuvos Atstatymo Bendrovės.

Lietuvos atstatymo darbe Lietuvos Atstatymo Bendrovė jau padarė didelį žingsnį; Kauno skyriaus vedėjai darbuojasi kiek viename svarbiausiam darbe.

Amerikoje Lietuvos Atstatymo Bendrovė išrupimo lietuviams pasportus.

Lietuvą rengia siusti vėla didelius transportus būtina reikalingų dalykų; jau turi sutartis del mašinų etc. Įrengimų pramonės įstaigų Lietuvoje rūpinasi ir siųs inžinierių ir amatnikų darbuotis į Lietuvą.

Amatnikai yra svarbu užsiregistruoti prie Lietuvos Atstatymo B-vės. **UŽBAIGIAMA KELT KAPITALAS.**

Lig Naujų Metų užbaigiamą kelt visas kapitalas, ir šėrų daugiau nebus pardavinėjama. Dabar laikas įstoti į **LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ.** Liko parduoti tik keli tukstančiai šėrų.

Dabar progą yra pasipirkti, kas nori dalyvauti Lietuvos Atstatymo darbe ir vėliau turėti didelį pelną; dividendai kils ir šėrai augs vertėje.

Jau šiemet išmokama 5 nuošimčių. Kitą metų išmokės daugiau negu tiek.

Stokite į Lietuvos Atstatymo Bendrovę.

Šėras \$10. — bet vienam asmeniui ne parduodame mažiau kaip 5 šėrai ir nedaugiau kaip vienas tukstantis.

Dėkitės su dedesniais pinigais. Tuoj rašykite čekį ar money-orderį ir siųskite:

Įgaliojiniai ir draugai darbuokitės: juo bus greičiau užbaigus darbas pardavinėjime šėrų tuo didesnis pelnas liks. Visais reikalais kreipkitės:

Lithuanian Development Corporation,

Lietuvos Atstatymo Bendrove

320 FIFTH STREET.

NEW YORK, N. Y.

Lietuviai Amerikoje

W. LYNN, MASS.
Lietuvių Tarpe.

Lietuvių Ukėšų Kliubas buvo surengęs fėrus, kurie tęsėsi nuo 25 d. spalio per ištisą savaitę. Buvo dainų, žaislų, prakalbų, platinama literatūra ir leidžiama laimėjimui "Sandara". Pirmą dovaną laimėjo "Biturės" choras. Padėka priklauso p. Genuprauskui, kuris aukavo daug namie gamintų valgomų daiktų.

Spalio 27, kalbėjo p. J. Kavaliauskas, Centr. Bendro Liet. Banko prezidentas. Ragino steigti mokyklą, priekintino materialią pagalbą ir barė lietuvius, kurie bičiuliuojas su tamsiais poioikais.

Lapkričio 2, Lietuvai Gelbėti Draugija parengė iškilmingas prakalbas. Rengė visos partijos bendrai. Kalbėjo gerb. K. Norkus ir Gudas iš Bostono. Ypač Norkaus kalba publikai patiko ir aukų pasiuntimui tiesiog į Lietuvą sudėta apie \$300.00. Tuli bolševikai emė davinėti nerimtus klausimus. Ponas Norkus išskėlė eikštėn bolševikų paikystę ir jie nutilo.

Progresyviški Lynno lietuviai labai nori susiorganizuoti tvirtą Sandaros kuopą, kad sujungtų tautinei - demokratines mūsų pajėgas ir daugiau apšvietos praplatinti.

Lapkr. 4. čia kalbėjo tulas Karosas; ragino pirkti kokius tai šėrus, bet žmonės tik klausė del ko klerikalai nesuikauja Lietuvon į Tautos Fondą suaukautų pinigų ir jokių "biznių" su klerikalais daryt nepanorėjo.

Daug žinantys Dzukas.

ANSONIA, CONN.
Prakalbos.

Lpkr. 2, North American Civic League prakalbose kalbėjo p. B. Šivickis iš New Yorko. Aiškino apie amerikonicizaciją. Pirmininkavo p. Janušaitis iš Waterburio.

Antras kalbėjo vietinis veikėjas gerb. Jonas Tereila, kuris puikiai nušvėtė Lietuvos Gelbėjimo Draugijos tikslus. Kalbėtojas sakė, kad daugelis klausia, ar prigulėdamas prie L. G. D. arba budamas šelpėju Liet. Raud. Kryžiaus gauni pašalpą, ar ne. Kalbėtojas paaiškino, kad L. G. D. tai yra įstaiga L. R. Kryžiaus rėmimui ir nariais jos gali būti kiekvienas doras žmogus, neatsižvelgiant į partijas. Tai yra ne savyšpėninė, bet filantropijos organizacija.

Tą pačią dieną "kalbėjo" tulas Jukelis, kuris vadina save komunistu. Pludosi žmogeliukas kiek tik galėjo. Bolševikus gyrė, o Lietuvos valdžią peikė. Darodinėjo, kad P. Grigaitis nors vadinasi socialistų vienok jis del to eina už kapitalistus, kadangi jis vedęs fabrikanto žydo dukterį. Aršiausiai Jukelis pludo sandariečius. Žmonės net emė manyti, kad Junkeliui vieta turi but beprotnamyje, bet ne salėje ant pagrindų.

Jukelis sakė, kad bolševikai tuomi skiriasi nuo menševikų, kad bolševikai eina prieš kapitalistus, o menševikai už.

—J. M.

THOMPSONVILLE, CONN.
Visi Lietuviai Remia LNF.

Nors čia nedaug lietuvių randasi vienok apie 65 geri tėvynainiai prisidėję prie Liet. Gelbėjimo Draugijos ir pasižventusiai darbuojasi del Lietuvos labo. Rubų siuntimui Lietuvon jau tu-

rim surinkę apie \$2000.00 vertės.

Spalio 18 d. L. G. D. surengė balių Lietuvos badaujančių vaikų naudai. Pelnu gauta \$22-17 centų ir pasiūsta Centr. Komitetui. Kalbėjo p. Apysenis.

Aukavo Lietuvai šie garbės verti lietuviai ir lietuvaitės: J. F. Makoneckas \$11.00 Leonas Marcinkevičius 10.00, Ant. Brazinskas 4.00.

Po \$3.00: Ign. Grigaitis, Pr. Čiapas, J. Skindzaras (iš Bristol, Conn), Al. Olšauskas (Somerville, Conn.)

Po \$1.00: M. Olšauskienė, E. Labutienė (Somerv.) M. Laurinavičienė (Scetico, Ct.) Petras Paukštis, J. Skrebis (Springfield, Mass.) S. Grigalunas, A. Rudauskas, Viktoras Kuopas, M. Strazdas (Poquanock, Ct.) ir A. Naika. Smulkių 56 centai.

Viso \$47.56c. pasiūsta į Liet. Neprig. Fondą.

Šį šventą darbą varo visos partijos bendrai. Kitos kolonijos turėtų mus pasekti ir dėt aukas į LNF. Tiesa, ir čia yra tokių lietuvių kurie nē centu nēra prisidėję prie Lietuvos gelbėjimo bei parėmimo kovos už Lietuvos laisvę.

Lietuvos valdžia turėtų išleisti įstatymą, kad neįsileist į Lietuvą tokių žmonių, kurie neturės paliudijimo, kad aukavo del Lietuvos.

L. G. Grg. Komitetas.

THOMPSONVILLE, CONN.
Darbuojamės del Lietuvos Nepaisydami Kliudytoju.

Spalio 5 d. Hartfordo vyčiai čia sulogė "Kryžių". Pradžioje lošė neblogai, bet pabaiga silpnai išėjo.

Vienas peiktinas dalykas, kad jie pasisavino \$18.00 savo kelionės lėšų padengimui iš tų pinigų, buvo surinkta del nukentėjusios Lietuvos. Mat klerikalai be suktybių niekur neapseina.

Ten dalyvavo ir vienas kunigas, kurs poikė mūsų kolonijos lietuvius už neveiklumą. Bet tas nabagėlis kunigėlis gal nē skaityt laikraščiuose, kad mūsų kolonijos lietuviai ištiesy pasižventusiai darbuojasi del Lietuvos labo. tik žinoma, nesiklausia kunigo rodos, kadangi kunigai pridirbo daugybes šunybių su Tautos Fondo pinigais ir visur kunigai savo nešvarią politiką kiša ir darbo žmones stengiasi apgauti. Del to mes kunigų ir nesiklausiame, bet patys dirbame šventą Lietuvos gelbėjimo darbą.

Teatre Buves.

CHICAGO, ILL.
Tarimas del Fondu.

Pereitas Amerikos Lietuvių Seimas, atsibuvęs Chicagoje, birželio 8, 9, 10 ir 11 dieneose išstātė Amerikos lietuvių visuomeniškiems fondams, ir draugijoms, kurie rinko nuo žmonių aukas sušelpimui Lietuvos. tris aiškius reikalavimus:

1. Kad visi surinkti sušelpimui Lietuvos pinigai tuoju būtu pasiūsti ten kam skirti t. y. sušelpimui Lietuvos gyventojų tiesiog Lietuvos valdžios rankose, jei leidžia aplinkybės ar per Lietuvos taikos delegaciją Paryžiuje.

2. Kad visi Amerikos lietuvių fondai ir draugijos rinkusieji aukas aušelpimui Lietuvos, tuoju išduotų viešai smulkmenišką atskaitas apie sunaudojimą suaukautų pinigų.

3. Kad visi Amerikos lietuvių fondai bei organizacijos, renkancios aukas sušelpimui Lietuvos, nevilkant susijungtų ir at-

eityje Lietuvos šėpimo darbe veiktu išvien.

Jau praslinko nemažai laiko nuo Amerikos Lietuvių Seimo ir nesimate, kad Amerikos lietuvių fondai bei organizacijos, rinkusieji aukas, skaitytusi su lietuvių teisingu balsu, kuris buvo užreiktas Amerikos Lietuvių Seime.

Todel Chicagos Lietuvių Taryba savo visuotiname susirinkime, rugsėjo 19 dieną, 1919 metų, Woodmano svet. nutarė, kad visuomeniški lietuvių fondai bei organizacijos išpildytų augščiau nurodytus Amerikos Lietuvių Seimo reikalavimus.

Taipgi nutarta, kad šio tarimo kopijos butų pasiūstos visiems Amerikos lietuvių laikraščiams, taipgi fondams bei organizacijoms.

Chicagos Lietuvių Tarybos pirm. Ben. M. Butkus. Sekr. J. P. Evaldas.

KINGSTON, PA.
Prakalbos.

Laikas nuo laiko Kingstono S. L. A. kuopa neatsilieka nuo kitų lietuviškų kolonijų. Jie surengė prakalbas apvaikščiojimui Lasvės Savaitės. Kalbėtojas kalbėjo iš Bostono, p. K. Norkus, redaktorius "Sandaros".

Jo trumpoj prakalboje buvo nuosekliai išaiškinta Lietuvos kylimas, iš pat pradžios iki dabartinių laikų kaip lietuviai energingai kovoja už laisvę. Taipgi prirodė, kad rusiškas bolševizmas ir internacionalizmas esa du negeistine elementai su kuriais mes sutikti negalim.

Pagalios ragino visus į bendrą kovą prieš tucs, kurie kesinasi ant Lietuvos laisvės.

Tik gaila, kad rengėjai prakalbas surengė su šokiais, del ko dalis jaunimo nerimavo šokių belaukiant. Aukų LNF. ant vietos sudėta \$43.80. Tapo išrinkti kolektoriai, kurie pakolektuos daugiau aukų L.N. Fondui.

Vietos jaunimas po vadovystę gerb. A. Sodeikos surengė vakarėlį. Atvaizdino "Žydas Statinėje" ir "Daina be Galo". Susirinko daug jaunimo ir gražiai praleido laiką. Daugiau tokių vakarų!

B. F. Kubilius.

SCRANTON, PA.

Inž. P. J. žurio Prakalbos.

Ši kolonija gyvena vien tik ant senu atminimų, kada čion jaunimąs mylėjo dainas, kada "živilės" choras gyvavo, kada vyrai veikė tėvynės labui ir kada ši kolonija buo statoma už pavyzdį visiems. Bet dabar praņky chorai, iširo geri sangysiai, ir Scrantons apmirė lethargo miegu.

Skaudu net atsiminti praeitį ir sulyginus su dabarčia. Ištiesy sudemoralizavimai čion plačiausia viešpatauja. Tik kaip kada pasirodo daugiaus švtesos.

Štai Spalio 12, šventadienį pribuvo chemikas P. J. žuris su prakalbotomis del Lietuvos Atstatymo Bendrovės. Kad ir pribuvo daug mūsų "Laisvės Piatintojų" užsilaike — pirmu kart gana ramiai, nes kalbėtojo moksliska tema visiems patike. Ant klausimo: "Kodel neduoda garbininkams viską valdyti" — kalbėtojas atsakė:

"Jeigu tu turėtum sunų ir jis pageidautų paimti vadeles į rankas ir valdytų smarkų žirgą, ar tu jam duotum, jeigu tu aiškiai matytum, kad jis nēra paryręs? Ar tu jo pirma nemokytum, kad jis taptų tinkamu? O jeigu jam paduotum vadeles pirm laiko, ar nebutum beveik tikras, kad nelaimė ne tik tavo žirgą, bet net tavo mylimą sunų patiktų? Toliaus, jeigu paduotum visas vadeles industrijos darbininkams ir dar jie nemokėtų valdyti ar ilgai ta industrija gyvuotų? Kaip jie panaudotų planus iš-

kloti, kokius budus ir priemones jie pavarto'ų perkeisti anglies arba vandens jėgą elektriškon jėgion, kaip jie išrokuotų kelius del geležinkelių, jų lygumas, užsisukimus, ir kokių budu jie pakeistų žalią medegą į naudingą, nemokėdami to ir neturėdami nē pradinio supratimo trigonometrijos, architekturos, elektros, chemijos, ir kitų mokslų? Jeigu man parodys aiškų išrišimą ant šių klausymų, aš sutiksiu kad perduoti viską darbininkų rankosna, kitaip turės vesti tie, kurie spjalčiai mokinosi šias šakas."

Kalbėtojo maloni forma nurodymų ir aiškų faktai davė daug pamokinimo. Po prakalbų nurodė industrialinius reikalavimus Lietuvos ir budus jų išrišimo. Pagalios nurodė kad L. A. B-vė tai atlieka ir kalbino prie L. A. B-vės.

Teisybės Mylėtojas.

BALTIMORE, MD.
Prakalbos.

Spalio 12 d. atsibuvo prakalbos Baltimorės Lietuvių Tarybos. Kalbėtojum buvo p. M. J. Vinikas iš Washington, D. C. Pirmiausia bažnytinis choras sudainavo Lietuvos Himną, paskui kalbėjo p. Vinikas. Pirmiausiai kalbėtojas karštai pasveikino baltimoriečius ir pagyrė, kad jau suprato vienybės reikalingumą ir sutvėrė vietinę Tarybą, kaip Baltimorės Lietuvių Tarybą. Toliaus pasakė, kad pirmą sykį atvažiavęs į Baltimorę, bet atvažiavęs ne prakalbų sakyti, be pasitarti, nes dabar nelaikas prakalbotoms, bet laikas pasitarimams. Kalbėtojas buvo su savim atsivežęs visus Lietuvoj išeinančius laikraščius. Pirmą Lietuvos apskelbimą neprigulmingos valstybės ir daug kitų įvairiose kalbose Lietuvos valdžios atsišaukimų, kuriuos visus publikai parodė ir svarbesnius punktus iščiudomas aiškino publikai, kikioj dvasioj dabar Lietuvoj yra leidžiami laikraščiai ir kiti visi atsišaukmai.

Toliaus pasakė, kad jau rengiamasi suorganizuoti vieną diviziją amerikoniškos kartuomenės, kuri atseis mums, tai yra lietuviams, 3,000,000, už tuos pinigus bus suorganizuota, pasiūsta ir vieną metų užlaikoma Lietuvoj. Sako ir mes lietuviai tą padarysime ir ta karucmenė greitai jau bus Lietuvoje.

Šiuos kalbėtojaus žodžius publika sutiko su dideliu intuziazmu. Toliaus pasakė kaip amerikoni aiščiajai veržiasi į tą diviziją, kad net ofiso durys neįspėja užsidaryti.

Pasakė, kad nesigailėtų aukų tam reikalui. Ragino remti L. L. Savaitės vajų.

Buvo renkamos aukos. Čia kalbėtojas priminė, kad kas duos didesnes aukas gali skyrėti į katrą fondą kas nori, o nepasikirtos aukos bus vietinės Tarybos galėj. Aukų tapo surinkta \$4,77.58c. iš tu \$320.00 eina į Lietuvos Lietuvosybės Savaitę, nes tris ypatos po šimtinę ir dvi po dešimtinę taip paskyrė. Po tam vėl trumpai kalbėjo. Pasakė kokios permamos yra įvykė Lietuvos valdžioj. Taipgi pasakė, kad jau yra atvažiavęs vienas kariškos misijos narys, o kiti du taipgi greitai atvažiuos.

Ant galo atsakinėjo klausimus. Atsakinėdamas į klausimus patarė baltimoriečiams tuoju pasiūsti savo atstovą į A.L.T. Tarybą, o jeigu galima, tai ir į abidvi Tarybas. Gerb. Vinikas yra neblogas kalbėtojas.

P. Jaras.

NORTHAMPTON, MASS.
Musų darbas del Lietuvos.

Spalio 18 d. S. J. Draugystė surengė šokius, kurių pelnas tapo paskirtas Lietuvos naudai. Publika gražiai pasilinksmo ir pelno liko \$50.54. Tame daug pa-

sidarbavo p. J. Prabulis ir kiti geri lietuviai.

Spalio 19 d. atsibuvo prakalbos. Kalbėjo Dr. J. Jonikaitis iš Bostono, kuris daug naudingų dalykų apie Lietuvos laisvę papasakojo ir sustiprino mūsų kolonijos lietuvių dvąsiją.

Aukovo sekancios ypatos: A. Subačius \$10.00.

Po \$5.00: K. Zeličekvičius ir F. Jančiauskas.

Po \$2.00: J. Jančiauskas, B. Butkevičius, P. Zaleskevičius, B. Dastikas.

Po \$1.00: S. Mortunas, A. Titunas, A. Giesevičius, B. Sienufa, F. Jazupavičius, G. Žilinskas, S. Kvaraciejus, A. Raižis, J. Povyraitis, M. Kandrotas, J. Sienufa, W. Vizgirda, J. Ražanauskas, J. Gudeliavičius, S. Eruševičius, W. Mortunas, P. Vizgirda. M. M. Buinickas, p-lė A. Bučioniūtė, p-lė M. Kieriuotė, p-lė K. Bagdaniavičiūtė, ponia D. Destikenė, p. A. Prabulienė, p. M. Kandrotienė, p. M. Milerienė.

Smulkių aukų \$10.00
Viso surinkta \$63.00
Išlaidų 9.00
Atliko 54.00
Taipgi per prakalbas "Sandaros" red. K. Norkaus atliko \$28-20.

Taiği viso kartu pasidaro \$13-2.74, kurie tapo pasiūsti į Lietuvos Neprigulmybės Fondą.

Pabaigoje prakalbų tapo išnešta protesto rezolucija prieš lenkus ir kitus Lietuvos priešus. Rezolucija tapo pasiūsta Suv. Val. prezidentui, Mass. valstijos senatoriui ir kongresmanui.

M. M. Buinickas.

A. A.

A. A. IGNOTAS NARU-
SEVICIUS.

Spalio iš 25 į 26 ant 2-ju valandų ir 30 minutų ryte University Maryland ligoninėje Baltimorė, persiskyrė su šiuom pasauliu vienas iš veikliausių Baltimorės tautininkų, A. A. Ignotas Naruševičius. Vėlionis buvo rimtas žmogus ir labai atsidavęs Lietuvai. Dar prieš karę vėlionis vis svajojo apie Lietuvą, o iškilus karei ir Lietuvai paplūkus kraujuose vėlionis padėjęs į šalį visus savo reikalus uoliai darbavosi rinkime aukų, kaip del karės nukentėjusių, taip ir del laisvės išgavimo Lietuvai.

Nuo pat karės pradžios vėlionis daugiausia darbavosi C. K. ir L. N. F. vietiniuose skyriuose. Taipgi nemažai dirbo ir A. L. T. S. 5-toj kuopoj. Kada nekurie kuopos nariai jau buvo besirenge kuopą palaidoti, tai A. A. Ignotas Naruševičius visuomet budėjo ir su veiklesniais nariais tarėsi, kad kaip greičiaus butų galima kuopą sustiprinti, kad kuopa tuoju galėtų užimti vadovaujančią vietą del Lietuvos laisvės išgavimo. Jis buvo ALTS. kuopos užrašų raštinkinuku.

Vėlionis rengėsi ateinantį pavasarį keliauti į Lietuvą. Taipgi daug darbavosi ir L. A. Bendrovei ir yra pirašęs 300 šėrininkų.

A. A., vėlionis buvo rimtas laisvų pažiuru žmogus. Į ligonbutį tapo nugabentas 23 d. spalio, o 24 jau neturėjo pilnos nuovokos, nes klausiant ką nieko naujo neatsakydavo, o tik atkartodavo tuos pačius žodžius. Taiği tuomi pesinaudamos prietaringos moterėlės, kurios lankė kitą ligonį 25 spalio, pašaukė kunigą. Kiek vėlionio siela laimėjo iš to, tai tik Dievas žino, bet kunigėlis tai laimėjo \$15.00.

Spalio 29, likosi palaidotas su bažnytinėmis apeigomis ant šv. Alfonso kapinių. Ant kapinių ponia Juraitienė pasakė trumpą prakalbą. Ant kapo likosi sudėta vainikai nuo A. L. T. S. 5-tos kuopos, vienas nuo Lietuvos Ba-

landžių Drg-ijos, vienas nuo L. A. A. Kliubo, du nuo L. A. B-vės, vienas nuo Dr. B. Venciaus, vienas nuo ponų Gutauskų.

Išlėkis tu nemirtinios atminties draugas šios šalies laisvoj žemeleij.

Vėlionis priklausė prie sekancijų pašalinių draugijų: Lietuvos Balandžių, Simano Daukanto ir S. L. A. 64-tos kuopos. Taipgi prie T. M. D. 11-tos kuopos, A. L. T. S. 5-tos kuopos.

Vėlionis buvo vedęs, 35 m. amžiaus. Paliko moterį dideliam nuludime, sunų Vytautą 8 metų, Algirdą 5 metų ir dukterį Mildą 3 metų. Taipgi paliko čia Amerikoje du pusbrolius ir Lietuvoje tėvą.

Vėlionis paėjo iš kaimo Riečių, parapijos Daukšų, Kriokalauckio apskrictos, Suvalkų rėdybos.

Vėlionis labai mylėjo poeziją ir jai buvo labai atsidavęs. Rašydavo eilės, kurios dau gausia tildavo "Lietuvoj", "Vien. Liet.", "Tvyneje" ir S. L. A. kalendoriuje. Vėlionis turėjo daug eilių dar nespausdintų ir rengėsi kada išlest savo eilių rinkinėlį.

Prieš pat mirtį buvo išradęs geidžių, bet ant nelaimės advokatas, su kuriuom darė sutartį link užpatentavimo, likosi gatvėkariu pavojingai sužeistas. Advokatui dar nepasveikus ir pats išradėjas numirė ir taip jo išradimas likosi neužpatentuotas.

Kokia liga vėlionis numirė, tai daktarai nepasako, tik tiek galima spėti, kad buvo kokia nauja liga, nes po mirčiai daugiau kaip 24 valandas jo kuną daktarai neišdavė, ir darė tyrinėjimus.

P. Jaras.

L. N. F.

ATSKAITA UZ RUGS. MEN.
1919 METU.

PITTSBURG, PA. — A. P. L. A. 7-ta kp. per P. Savickį aukavo \$500.00
WOOD HAVEN, N. Y. — J. Špokauskas per M. L. Vasiliauską 25.00
LAKE SIDE, OREG. — A. Kisielius aukavo 10.00
PITTSBURG, PA. — D. L. K. Gedemino Dr-stė per J. Kazlauską aukavo 25.00
SO. RANGE, MICH. — Aukavo šie: — \$5.05 K. Medais; \$5.00 — J. Masinias; po \$2.00 — A. Mickus ir A. Taronda; po \$1.00 — V. Gribauskas, A. Aganauskas, J. Mackevičius, N. Mackevičius, J. Mimas, V. Rakauskas, A. Katinas ir J. Repeckas; po 5c. — R. Sejanas, V. Pileckas, J. Jučius ir K. Vaitkunas. Viso prisiuntė A. Mickus 24.05
PALATKA, MICH. — Per J. Matusevičių aukavo šie: \$10.00 — J. Matusevičius, J. Janauckas, L. Jauga ir J. Marmara; po \$5.00 — M. Grigonis ir A. Sinkevičius. Viso 60.00
CHICAGO, ILL. — Ant Smikus per "Lietuvos" Redakciją aukavo 10.00
WILKES BARRE, PA. — Sandariečių aukos per J. Vaišnį prisiūsta aukų 38.61
J. Vaišnį prisiūsta aukų 38.61
LORAIN, OHIO. — Aukavo šie: \$10.00 — F. Danevičius; \$10.00 — K. Aksomaitis; po \$5.00 — Pr. F. Danevičius, P. Danevičius, V. Puscius ir J. Reivėtis; po \$3.00 — P. F. Danevičius, F. F. Danevičius, J. Danta ir J. Samsonas; po \$2.00 — V. F. Danevičius, J. F. Danevičius ir A. Balsis; po \$1.00 — K. Zukas, V. Maslinas ir J. Šimkus. Prisiuntė F. Danevičius 61.50
SO. ST. PAUL, MINN. — Naujai sutvertame L. N. F. Skyriuje per S. Čekanauskaitę aukavo šie: po \$5.00 M. Bliežis, J. Babas, A. Pečelūnas, Fred Miller, K. Zaneveckienė, T. Kibartas, J. Tomošauskas ir J. Zaneveckas; po \$2.00 — M. Sabaliauskas, K. Čekanauskienė, S. Čekanauskaitė, H. Čekanauskaitė, J. Čekanauskas, J. Ivanauskas ir J. Kasparavičius; po \$1.00 — J. Milius, J. Babilinas, J. Kunsaitis, A. Masis, V. Rutkauskienė, J. Kavaliūnis, A. Mondeika, P. Grigas, J. Alba, S. Lenkevičius, P. Kausas, J. Juknis, K. Skukis, ir A. Sulčas; po 5c. — A. Graitė, S. Japkinas, A. Zickienė, P. Mondeika, V. Gribas, J. Bulkus ir P. Karis; po 30c. — Preglevskienė ir J. Preglevskas; po 25c. — K. Yutz, V. Preglevskas ir Kunsaitienė; smulkių 60c. Viso \$73.45; atskaičius išleidoms \$11.45, prisiūsta 62.00
WATERBURY, CONN. — S. L. A. 11-ta kp. per J. Zemantuską pri-

siuntė pusę pelno nuo pikniko, 7 d. Rugsėjo, 1919 m. 45.65

SUNDERLAND, MASS. — 37 S. L. A. kuopos prakalbose 10 d. Rugs. (kalbėjo K. Norkus) aukavo šie: po \$2.00 — J. Mickus ir J. Pažarskas; po \$1.00 — J. B., S. Miškinis, V. Barkauskas, K. Vencius, A. Kaminskas, K. Varnaginis, J. Žvigitis, A. Kazlauskas, A. Želionis, J. Lečkauskas, M. Subačius, S. Lečkauskas, B. Brazauskas, J. Kazlauskas, J. Bernotas ir J. Čepulis; po 50c. — J. Ašmenis, M. Dabrikos, B. Zukonis, Vabalnietis, Suvalkietis, M. Venckus, A. Maliavičius, J. Tamulis ir J. Vėneitis. Aukav prisuntė p. Dabrikas.

CHICAGO, ILL. — Per "Liet." Redakcija P. Zapustas ir V. Maliauskas aukavo po \$5.00. Viso 10.00

NEW HAVEN, CONN. — A. L. T. S. Conn. Apskritys per K. Makarevičių aukavo 50.00

SAVIN ROCK, CONN. — A. I. T. S. Conn. Apskr. vakarinėje aukavo šie: \$10.00 — J. Vikšris; po 5.00 — P. Padvaraitis, J. Skritulskas, Dr. Sapranas ir K. Makarevičius; po \$3.00 — J. Baltrušaitis, Juozas Baltrušaitis, K. Pratas, S. Cvirka, K. Lukošius ir J. Laskevičius; po \$2.50c. — K. Paulauskas, A. Bukšniūtė, P. Tiškinas, J. Kronkaičiūtė, J. Kerdiejus, p. Kerdiejėnė ir V. Gudžianas; po \$2.00 — J. Valička, E. Zigmančiūtė, K. Šliupas, L. Vitkauskas, L. Kazunas, K. Markiūtis, A. Nemura, J. Tarėla, A. Mikalauskas, V. Belžys, E. Tutliūtė, J. Masiliunas, N. P. Belvis, A. Povilaika, J. Makarevičius, J. Rimkevičius, M. Šeštokiūtė, F. Matusevičius, A. Petrauskaitė, J. Brokas, S. Gudžianas, V. Šauklys, J. Tapauskas, P. Tapauskas ir J. Danielius; — po \$1.00 — K. Zigmančiūtė, K. Gerulaitis, A. Aleksandravičius, V. Vireikiūtė, O. aDukšūtė, J. Viryga, M. Vitkauskienė, L. iVtkauskaitė, J. Čiupas, J. Dičkus, V. Stanionis, J. Vilčinskis, M. Staugas, D. Marekvičiūtė, A. Barkauskas, A. Šeštokiūtė, V. Klušas, A. Eidukonis, A. Kedžiūtė, D. Lizdas, A. Dulčė, M. Juozanas, A. Pilvelis, N. Petrauskas, J. Pustelnikas, J. Norbutaitis, J. Zemantauskas, K. Šaikus, P. Bružauskas, M. Aiyta, P. Alytienė, A. Alytaitė, J. A. S., K. Ambraziunas, R. Tamulevičius, A. Stankevičius, J. Dulbis, E. Dubienė, J. Vatkevičius, J. Šmigelskis, A. Stasaitis, J. Masiliunas, F. Drižius, A. Gudžianas, J. Mikalauskas, E. Mikalauskienė, L. Madzijauskas, J. Zemaitienė, J. Čirvinskis, p. Madzijauskienė ir M. Vokietaitis. Smulkų 85c. Viso prisuntė K. Makarevičius 176.85

CHICAGO, ILL. — Per Dr. K. Drangelį prisųsta aukos, surinktos Amerikos Lietuvių Seime, birž. mėn. 1919 m., Chicago, Ill. 846.64

Viso Rugs. mėn. \$1,945.30
Nuo pradžios iki 1 Rugs. įplaukė 70,525.55

Viso labo \$72,470.85
Nuo pradžios iki 1 Spalių išmokėta 70,482.82

1 Spalių lieka \$1,988.03

P. JURGELIUTE,
L. N. F. Raštininkė,
307 W. 30-th St.,
New York City.

ku Sąjungos pasiūlymą rinkti aukas į Lietuvos Neprigulmybės Fondą, prašėsiat Lietuvos Liuosybės Sąvaitės tikslą iki pabaigai šių metų ir priduo-dant tam tikrą ingaliavimą Sąjungai per p. V. Vaitkų. 5) Pasiūlyti Lietuvos Neprigulmybės Fondui keletą sumanymų, tų tarpe įstaigimą nuolatinio sekretariato. 6) Dalyvauti lietuviškų organizacijų susivaziavime, rengiamame dēlei Lietuvos Bonų parda-vinėjimo Lapkričio 4 d. New Yorke, per Tarybos narius, kurie yra Financų ir Ekonomijos Komisijoje. 7) Tarybos nariai ir svečiai pasižadėjo šia-mes posėdyje užsirašyti Lietuvos Bonams kaip seka-po \$100: Vilmantas, Širvydas, Mikolainis, Bush, Jankauskas, Norkus, A. B. Strimaitis, Augu-nas, Zaļskas, Lėščinskis, Domijona-naitis, Vaitkus, Dr. Bronušas, Rač-kauskas, Purvis. Po \$500: Trečiokas, J. O. Širvydas, ALTT., sekr., 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Mechanikams Besiorganizuojant.

Lietuvos Delegacija Taikos Konfe-rencijoje seka ir Amerikos lietuvių veikimą. Štai besiorganizuojant lietu-vius mechanikus delegacija neseniai sveikino telegramu, o dabar prisun-tė sekantį laišką mechanikų sąryšio pirm. p. V. Vaitkaus vardu. Laiškas skamba:

Gerbiamasai:-
Jūsų laišką su žinioms apie susitvė-rimą ir tikslus Lietuvių Mechanikų Sąryšio gavau. Smagu buvo ir man ir kitiems Delegacijos nariams išgirsti apie šitą gerą naujieną, nes šian-dien kiekvienas supranta, kokią svar-bią rolę privalo suleisti Lietuvos atsta-tyme ir tolimesniame jos žmonių ge-rovės išvystime mūsų amatninkai, me-chanikai ir visi kiti įvairių technikos šakų specialistai.

Kuomet mes turėsime omenyje tą neuzgincinamą teisybę, kad politiško-jai Valstybės neprigulmybė šiandien yra mieruojama jos ekonominio stiprumo saiku, tai aišku bus, kad juo didesnė ir juo stipresnė (šale mūsų kaimiečių) bus Lietuvos technikų, amatninkų pramoninkų armija, juo stipresnė bus ir politiškoji Lietuvos neprigulmybė. Šiuo Lietuvos atstatymo laiku ypatingai laukias atsidaro viršminėtų ru-šių specialistams, ir Amerikos tech-nikai, spiesdamiesi Jūsų sutvertan Mechanikų Sąryšin, pradėjo puikų darbą.

Jūsų laišką kopiją persiunčij šiandien kurjeru Lietuvos Pramonės ir Prekybos Ministeriui Kaune, prideda-mas nuo savęs prašymą, kad tinkama-ias jo Ministerijos departamentas ma-lonėtų suteikti Jums detališkesnių nu-rodymų ir patarimų.

Meldžiu priimti nuo manęs veliji-mus geriausias kloties Jūsų Sąryšiu ir užtikrinimą pagarbos, su kuria pa-silieku

B. K. Balutis,
Lietuvos Delegacijos Narys.
P. S. — Linkėjimai nuo p. Naruse-vičiaus. Žilius yra Kaune, Dr Šliupas Rygoje.

LITERATIŠKAIS ŽINGSNIAIS PIRMYN.

Apie tai linksma net ir visuomenei pranešti kad šiomis dienomis, "Dailio-sios Literatūros Draugijos" pirminin-kas, surado geroką skaičių praklinių žmonių, kurie nuoširdžiai remia mūsų literatišką darbą.

Be pinigų, tokio veikalo mes negalėtume išleisti, todėl pačių žmonių privalumas tuomi pasirūpinti, kurie dar nėra prie to darbo prisidėję.

Kasdien skaičius leidėjų "Svetimo-ję Padangėje, Pasaulio Verpiatuose" žymiai auga! Štai jų sąrašo sąrašas:

J. B. Aglinskis, Chicago, Ill. \$25.00,
"Aušrelės" Teatrališka pažangi draugija iš Worcester, Mass., \$20.00,
"Jaunimo Ratelis", So. Boston, Mass. 15.00,
Mikas Petrauskas, kompozitorius, So. Boston, 10.00,
Juoz. Noreika, Brighton, Mass. 10.00,
Razalija Vaitkus, " " 10.00,
J. A. Katkus, Pittsburg, Pa. 10.00,
Jurgis Nevidomskas, W. Lynn, Mass. 10.00,
Petras Bartkevičius, Cambridge, Mass. 10.00,
Antanas Orintas, N. Easton, Mass. 10.00,
F. W. Tiknis, So. Boston, Mass. 10.00,
J. Smith, Brighton, Mass. 5.00,
Pranas Mažrinas, Brighton, Mass. 5.00,
K. Kasparaitė, 1.00,
Jonas Kugis, 1.00,
Jonas Trainavičius, 1.00,
Juoz. Vaškys, 1.00,
R. Bartas, 1.00,
J. Kairaitis, 1.00,
N. J. Kudorauskas, 1.00,
Su šiais ir pirmiau surinktais pi-

nigais turime jau apie \$00.00 dol., bet dar neužtenka, turime surinkti į ke-turias savaites laiko apie 200 dol., nes tiek truksta apdengti išlaidoms tam veikalui.

Šiandien laikas ir proga, neatidė-liokite! visidėkitės prie leidėjų skai-čiaus. Veikalas spaudoje, greit bus užbaigtas tik reikia dar trukstančių pinigų — prisidedantieji gausite jau po keleto savaitių, skaičius knygų leidžiamas visai mažas tik sulig su-rinktos sumos pinigų, o kadangi veika-las nemažas, tad išleidimo lėšos gana didelės — tukstantis dolerių už tris tukst. copy. tų knygų pakol at-sispausdins ir neturėsiu.

Veikalas bus didelis iš visų atžvil-čių: formatas, 10 ilgio 7 pločio; 200 puslapių, 176 nauj. gad. žm. gyv. nuot. dabart. ir praeties vartdai, eilės, dainos, aforizmai ir tt. perdalin-ta ant šešių sykių, ant geros popieros, gražiaus technika, puikiais išpuoš-ta dailės piešiniais ir tt.

Prisidedantieji turės didelę naudą —dvigubus pinigus ir nuo 10 dol. skai-tysis tų raštų leidėjais ir to žmoguas vardas tam pačiam veikalui bus pata-lpintas ir pažimėtas su kiek prisidėjęs leidime... Ir žinokite, už savo pridė-tus 10 dol. gaunate už keleto savai-čių 20 dol. knyg.; to veikalo prekė 1 doleris. Neišsigalintieji su dešimti-ne, o norėtų prisidėti prie to darbo ir graitesnio pasirodimo tų raštų — ga-lite ir su 5.00 parenti, taipgi ir iš-kalno galite tik vieną knygą užsipre-numeruoti prisijunčiant \$1.00.

Knygų spausdiname visai mažai tik sulig surinktos sumos pinigų taigi aiš-ku yra kad knygų toli gražu neuztek-sime. Tik iš kalno užsisakantieji gal-ės gauti...

Taigi prijaučiantieji tą mūsų dar-bą, tuojaus prisidėkite! nesivėluokit-e!

Ypač-gi jaunimas daugiau rupin-kės tuome, nes busiančiame veikal-e kaip tik galėsite rasti daug jaunome-nrėjų tinkamų dalykų...

Turėsime atmintyje, nepasilikite už-mirštyje. Viciems privalumas remti tą sunkų literatišką darbą! Raš-kite tuojaus Dailiosios Literatūros Drau-gijos pirmininkui ir jei kas būtų dar neaišku bus laiškais plačiau pranešta. Visada adresuokite šep:

A. J. JOKUBAITIS,
S. of R. E.,
607 Boylston, St.;
Boston, Mass.

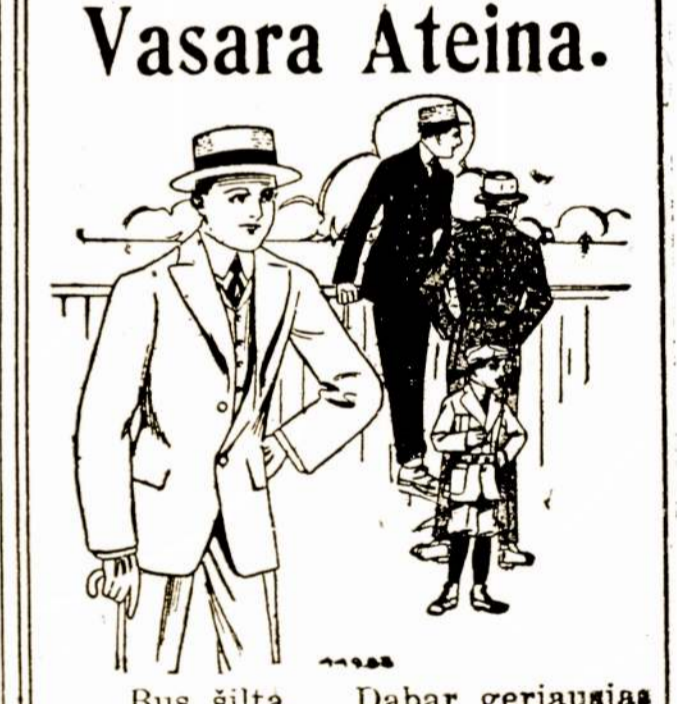
Legislatures Reprzentantas
ELIHU D. STONE
Advokatas ir Teisų Patarėjas.
Užstatų Komisionierius.
66-67 JOURNAL BUILDING
262 Washington St., Boston, Mass.
Telefonai: Main 3334
Main 2300

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
"Akių Specialistas."
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių. South Boston.

PUIKIAUSIA SO BOSTON
BARZDASKUTYKLA IR KIRPYKLA
JUOZO KAZIUKONIO.
Užlaikau geriausius barbertus, pridabojų švarą, skutame ir ker-pame visokiomis madomis — kaip kas nori.
Turiu švartų pirmos klasės pr-tį ir galima išsimaudyti.
224 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

JOSEPH B. AGLINSKAS.
3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Užlaikau Knygų Krautuvg, pardu-du įvairaus turinio knygas, kaip tai: belletristika, ekonomija, sociologija, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hy-giena, istorija, etnologija, biografija, kalbamokslai, poezija ir teatras knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais par-duodu sekancius: "Naujienas", "Keleivį", "Kardą", "Dilgėles", "Sandarą", "Amerikos Lietu-vių", "Dirvą" ir "Lietuva." Prisiūsdami už 6 c. krasaženklui reikalaukite katalogo.

Vasara Ateina.
Bus šilta. Dabar geriausias laikas užsaisakyti Siutus kuriuos mes pasiuvam puikiai sulig vėliausio "block" sistemos kirpimo. Šitai pasiūti drabužiai geriausiai tinka kožnam žmogui. Zemos kainos—darbas gvarantuotas. Taipgi visokius drabužius išvalome, išprosinam ir sutaisom.
So. Boston Custom Tailors,
K. Plioplis, A. Samokaitis sav.
278 Broadway, South Boston, Mass.

RUFFLES
Zmogue kasosi galva, kad palengvint niežėjimą. Kasjmasi pasidaro papro-čiu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.
Vyrai ir moteris kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasjmosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.
panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarciiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.
RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apseiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.
Jus aptiekinkas parduos jums už 65c. bonkute. Mes taipgi galime atsūgti jums tiesiog, jei gausime nuo jūsų 75 centus pacho markėmis ar money order, kuriuos siūskite šiuo adresu:
F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Seimyniškos Gyduolės
APSAUGOJIMUI SAVO SVEIKATOS VARTOK JATUL'S SEIMY-NISKAS GYDUOLES.
Jums reikalinga gyduolės, kurios geriausia gydo šias ligas, kaip tai: Užkietėjimą vidurių, kaina 50c. Galvos skaudėjimą 50c. Peršalimą 50c. Kosulį ir krutinės skaudėjimą \$1.00 Del geroto apetito prie valgio \$2.00. Užlaikom Anodia, tikro Europietiško stiprumo \$1.00. Visokių gydančių žolių galite gauti pas mus. Jūs galite gauti medicinų, kokių tik pasau-lyje vartojama. Reikale, siūskite su užsakymu kartu ir pinigus, money orderiu arba registruotam laiške. Taipgi reikalaujam agentų; duodam gerą uždarbį. Adresuokit:
P. A. JATUL, Aptiekiorius, (Jatulevičius)
P. O. Box 2128, Boston, Mass.

Legislatures Reprzentantas
ELIHU D. STONE
Advokatas ir Teisų Patarėjas.
Užstatų Komisionierius.
66-67 JOURNAL BUILDING
262 Washington St., Boston, Mass.
Telefonai: Main 3334
Main 2300

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
"Akių Specialistas."
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių. South Boston.

PUIKIAUSIA SO BOSTON
BARZDASKUTYKLA IR KIRPYKLA
JUOZO KAZIUKONIO.
Užlaikau geriausius barbertus, pridabojų švarą, skutame ir ker-pame visokiomis madomis — kaip kas nori.
Turiu švartų pirmos klasės pr-tį ir galima išsimaudyti.
224 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

JOSEPH B. AGLINSKAS.
3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Užlaikau Knygų Krautuvg, pardu-du įvairaus turinio knygas, kaip tai: belletristika, ekonomija, sociologija, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hy-giena, istorija, etnologija, biografija, kalbamokslai, poezija ir teatras knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais par-duodu sekancius: "Naujienas", "Keleivį", "Kardą", "Dilgėles", "Sandarą", "Amerikos Lietu-vių", "Dirvą" ir "Lietuva." Prisiūsdami už 6 c. krasaženklui reikalaukite katalogo.

Dr. M. V. Casper
(KASPERAVIČIUS)
— LIETUVIS DENTISTAS —
Priėmimo valandos:
nuo 9:30 iki 12 diena,
nuo 1 iki 5 po pietų ir
nuo 6:30 iki 9 val. vakaro.
nedėdieniais nuo 1 iki 3 p. p
425 BROADWAY
So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 27.

DR. L. J. PODDER
Iš Petrogrado.
GYDO SLAPTAS VYRŲ IR MOTERŲ LIGAS.
Taipgi Kraujo ir Odos Ligas.
VALANDOS: Nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakaro.
Kalbu Ruskai ir Lenkiškai.
69 CHAMBER ST., BOSTON
Telephone: Haymarket 3390.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiūrimas
Henry J. Schnitzer State Bank
Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ
ir gvarantuoja
Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:
Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street, New York, N. Y.

Gerklės skaudėjimas, diegliai kruti-nėje, influencos, pasirodymo ženklai.
Išrink gerklę ir krutinę su
PAIN-EXPELLERIU
ir pridėngk krutinę vilnonę materija. Neapsileisk taip, kad tavo pagautas šaltis išsivystytų į pleurisę, pneumoniją, influencą ir į kitokias pavojingas ligas.
Nusipirk šiandien sau parankiausi oje aptiekioje **Pain-Expellerio**. 35c. ir 65c. butelis.
Tikrieji turi musu vaizbaženklį
IKARĄ
Nepriimk kitokių pamainymu arba pamėgdžiojimu.
F. AD. RICHTER & CO.
326-330 Broadway - - New York

Lietuvių aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Euro-piškių ir visokių žaknių lietuviškų.
Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėji-mo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir vi-sokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir ge-riausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirkaite pas mus, suėdysite pinigų ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Paaukiame geriausiu daktarus per telefoną visai uždyka.
H. CABITT,
100 SALEM ST., BOSTON, MASS.

DOVANAI
Iki 30-tai dienai Rugsiučio-August menesio
Kas lyg augščiau minėtai dienai užsirašys dienrašį "Lietuva" arba atnaujins seną prenumeratą (nors nešisibai-gusia) ant ištisų metų, gaus DOVANAI mūsų paudos labai gražią knygą "Vėliavos Akyvaizdoje" vertės \$1.00, kurios turinį perskaitęs niekuomet neužmirš ir bus kas draugams papasakoti; arba puikų spalvuotą \$1.00 vertės Lietuvos Res-publikos Žemlapį, kurio kopiją prezidentas Wilsonas iš-sivežė Paryžiaus Taikos Konferencijon.
Prenumeratą ir orderį dovanoms siūskite:
"LIETUVA" DAILY,
3253 So. MORGAN St., CHICAGO, ILL.

TEGUL JUSŲ PINIGAI DIRBA DEL JUS
Pinigas gulintis be apyvartos yra lygus medžiui be vai-sių. Leiskite savo pinigų ir apyvartą, tat pinigai darys pinigus. Geriausia ir saugiausia vieta indėjimui pinigų a-pyvarton, tai DIENRAŠČIO "VIENYBĖS" BENDROVĖ. Čia pinigai niekad nežus ir nės didelį pelną, nes Dienraščio leidimas —tai didelis ir pelningas biznis, kurio visas pelnas bus išdalinamas tarp šerinknų.
Dienraščio šėrai parsiduoda po \$10.00. Visi pirkite tiek šėrų kiek tik išgalite! Klauskite paaiškinimų, rašydami tiesiog į Dienraščio Bendrovę šiuo adresu:
Lithuanian Daily Vienybe
120—124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Iš Amer. Liet. Tautinės Tarybos.

Posėdis Spalio 28: Iš pranešimų Tarybon: 1) A. L. Taryba per p. Bielskį praneša apie savo susirinki-mą Pittsburgje Lapkričio 5. 2) Lietu-vai Gelbėti Draugija per Dr. Graičiu-ną prisunčia nuorašą laiško Kunsaičio iš St. Paul Minn. reikalauose rin-kimo Lietuvai drapanų. 3) Ineina visa eilė pranešimų iš Infom. Biuro Wash-ingtono, kas jau ir spaudai perduo-ta. 4) Ineina keletas laiškų iš įvairių vietų su teiravimaisi kaip reikia siųsti drapanas Lietuvon. 5) Pranešimas Dro. Graičiuono apie Liaudies Univer-sitete lekcijas, per jį vedamas. 6) Agitavyvė Komisija išduoda raportą apie Lietuvos Liuosybės Savaitę, kurios apyskaita dar nėra suėję, bet ne-maža politinė akcija tapo sūkelta. 7) Lietuvos Lizosybės Sargų komisijos narys p. Leščinskis sukeliavo Wash-ingtonan ir parvežė apščiai žinių apie organizavimasi svetimtaučių Bri-gados.
Nutarimai: 1) Išgauti nuo A. L. Tarybos atsakymą: ar ji tik savo, ar bendrą suvaziavimą kviečia; jei pas-tarąjį, tai nutarta jame dalyvauti ir nuskirta atstovais: J. O. Širvydas, V. F. Jankauskas, V. Leščinskis (ir p. Norkus, jei Jankauskas nevažiuotų). 2) Dėlei p. Mastausko žygiavimų ir jojo klasingo afišavimosi Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos vardu pa-imita tam tikri žingsniai. 3) Tulos val-stijos agentų kenksmingam darbiui dēlei Lietuvos reaguoti įmanomais bu-dais. 4) Užgirti Amerikos Mechni-

Visas Pelnas Eina Prieglaudos Namu Fondui.
KNYGOS "AMERIKA" naudingumas bei svarba yra tame, kad joje patelpa daug indomųjų ir kiekvienam reika-lingų žinoti faktų, nurodymų ir žinių apie Ameriką ir tt.
PLATINDAMI šią knygą padarysime didelę naudą sau nes gausite dvigubų pinigų vertės, ir padarysime naudą savo Organizacijai, — pagelbėsit inkunyti senai pradėtą PRIEGLAUDOS NAMO steigimo darbą.
KNINGA DIDELĖ, KAINA TIKTAI 75 CENTAI.
Pinigus ar Money Orderius siūskite:
Lithuanian Alliance of America,
307 W. 30-th STREET, NEW YORK CITY.

Vietos žinios.

Atminkite, kad lapkričio 15-tos dienos vakare, Lietuvių salėje bus perstatytas "Kainas". Vaidins sandariečiai. Išgykite tikietais išanksto.

Atsidaro Nauja Mokykla.

Simano Daukanto Lietuvių Mokyklos susirinkimas įvyko lapkričio 7 d., 1919, kuriame tarpe kita ko skaičiuojamas laiškas nuo Lietuvių Ukėsų Draugijos, kuriuomi raginama kad atidaryti mokyklą mažiesiems vaikams, suaugusiems mokinties Lietuvių kalbos ir rašybos. Nutarta vaikučiams Dailės mokyklą atidaryti kaip greičiausia galima, tam laikui išrinkta komisija iš J. Žardecko ir D. Šapalio, kurie susižino su mokytoju ir kitais reikalais pasirūpins. Vaikai visi kviečiami lankyti šią mokyklą be skirtumo pažiūrų ir amžiaus. Kaip greitai bus atšaukimų ir pageidavimų iš suaugusių ir vaikų pusės mokytis Lietuvių kalbos bei kitokių dalykų, taip greitai mokykla bus atidaryta.

Mokyklos valdybon išrinkta:

Pirm. Juozas Žardeckas, vice-pir. V. Mickevičius, užrašų sekr. J. M. Pečiulis, fin. sekretorė Cecilija Leleikienė, išd. St. Norkunas, kasos globėjai: Petras Stany ir Benefatas Stašys.

Su reikalais kreipkities prie pirm. J. Žardecko, 20 Winfield st., So. Boston, Mass.

Komisijos nariai:

J. Žardeckas, D. Šapalas.

Progresistės Skilo.

Lapkričio 6, So. Bostone L. M. P. S. kuopos narės skilo į dvi dalis: p-lė Puišiuotė, p-lė Vilčinskaitė, ponja Michelsonienė ir kitos buržuazės nuėjo menševikiškon pusėn, o didžiama nuėjo prie "kapucistų", kaip kad tuos jų komunistus vadina. Progreso apgynimui nieko neliko, nes 8 balsai buvo buržuaziški, o 18 "kapucistų".

Kol progresistės dar buvo neskilę, jos mitinguose bar davosi, kas kuriai protokolas rašo: vienai girdi, vyras, o kitai burdingierius. Laikė skyliu tikrai moteriškų komplimentų gavo progresyvės partijos kalbėtojai ir kalbėtojas — ne komunistiškos pakraipos.

Taigi progresyvės moters ir merginos skilo.

Paveiklai iš Lietuvos.

Lapkričio 4, 5, 6 ir 8, vakarais, bažnytinėje salėje "Kaunas Motion Picture Co." rodė paveiklus atgabentus iš Lietuvos, kuriuos neseniai Lietuvoje nuėmė "Tatra Production Co.," "Kaunas Motion P. Co., kuriuos pirm. yra p. V. K. Puodžiūnas, o sekr. p. M. Truska, nuo "Tatra Co." nupirko

ir dabar rodo visose Amerikos lietuvių kolonijose.

So. Bostone rodė prigelbstint Nuteriotos Lietuvos Draugų Komiteto, kuriam ir atidavė pusę pelno pasiuntimui tiesiog Lietuvon.

Zmonių visus vakarus buvo labai daug, tat ir del pagelbos Lietuvai uždirbta keli šimtai doliarų.

Paveikslai yra gana įdomūs. Parodo kaip Dr. J. Šliupo duktė, D-rė Aldona Šliupaitė Hooverio adm. pagelba dalina maistą Lietuvos seneliams ir kudikiams. Parodo Lietuvos kariuomenę, tremtinius, parodo prezidentą su ministrais, parodo kaip skraido Lietuvos orlaiviai ir tt.

"Kaunas Motion Picture" kompanijos paveikslus turėtų pasistengt pamatyti visų kolonijų lietuviai, nes tai yra labai įdomu matyti Lietuvos prisikėlimą.

Ponai Truska ir Puodžiūnas dar porą savaitių prabus Mass. valstijoje, nes turi daug pakvietimų nuo A. L. T. S. kuopų ir kitų draugijų. (Tuom laiku galima kreipties per "Sandarą"). Paskiaus "Kaunas Motion Picture Co." važiuos su paveikslais į Pensylvaniją. Rengėjams duodama iki 20-to nuosimčio.

"Kaunas Motion Picture Co." įgalioja savo atstovą Lietuvoje nuimt dar daugiau paveikslų. "K. M. P. Co." Nuolatinis adresas yra sekantis:

Kaunas Motion Picture Co.,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Dar Vienas Lietuvis Daktaras Apsigyveno So. Bostone.

Neseniai So. Bostone apsigyveno du broliu daktaru Jonikaičiai. Į trumną laiką jie tapo žinomi kaip geri daktarai; nes daugelis lietuvių džiaugiasi iš apturėtos iš Dr. Jonikaičių medikališkos pagelbos.

Dabar So. Bostone apsigyveno Dr. J. Seymour (Landzius), kuris užbaigęs mokslą praktikavo So. Bostono Carney ligonbutyje, paskui Bostono miesto ligonbutyje ir du metus praktikavo New Yorko miesto ligonbutyje. Daktaras Seymour 4 metai tam atgal baigė aptiekoriaus mokslą, o dabar užbaigė medicinos mokslą ir gavo teises praktikuoti Mass. valstijoje.

Dr. F. Matulaitis, kuris turėjo ofisą Bostone, dabar apsigyveno Worcester, Mass., 17 Millbury St.

ALTS. 7 kp. susirinkime lapkr. 9 d. išrinkta delegatai į Sandaros Partijos Seimą: K. Norkus, J. Kerdiejus ir K. Jurgeliūnas.

Sekantis extra susirinkimas įvyks ALTS. kp. kambariuose, lapkr. 18, 8 v. v. Ten bus pagaminta įnešimai Seimui. Ateikite visi.

J. Lekavičius, veiklus sandarietis, apleido Bostoną ir

apsigyveno Brooklyn, N. Y. Jo draugai sako, kad jį ten patraukė širdies reikalai.

Gabijos susirinkimas ir Valdybos nominacija įvyks 12 d. lapkr., 8 v. v., Lietuvių Salėje.

St. Kontautas, sandarietis, gabijietis ir žinomas lošėjas teatralių veikalų apsi-vedė su p-le Viktorija Galdikaite.

Atsiimkite Laiškus.

"Sandaros" ofise guli atėję iš Lietuvos laišakai šioms ypatoms:

Wolesie Radaiczate, Jonas Raudelinas, Jonas Krasnauškas, Frank Mishuans, Pranas Biliunas, Frank Bandik.

Nut. Lietuvos Draugų Komiteto posėdis įvyks lapkr. 12 d., 8 v. v. Ivas ofise.

Krutami Paveikslai iš Lietuvos bus rodomi šiose vietose:

Athol, Mass.,
Lapkričio 12 ir 13,
Norwood, Mass.,
Lapkričio 14 d.,
Lowell, Mass.,
Lapkričio 15 d.,
Worcester, Mass.,
Lapkričio 17 ir 18,
Lawrence, Mass.,
Lapkričio 19 d.,
Haverhill, Mass.,
Lapkričio 20 d.,
Rodys Kaunas Krutamų Paveikslų Kompanija.

Gerb. J. Sekevičius, A.L. T.S. literatinės komisijos narys iš Lawrence, Mass lankėsi Sandaroje lapkričio 10.

Inž. P. J. Žuris kalbės L. A. B-vės reikalais šiose vietose:

Lapkr. 13 — Chicago, Ill.,
" 14 — Sheboygan, Wis.,
" 15 — Kenosha, Wis.,
Parap. svet. 7:30 v. v.,
" 16 — Kenosha, Wis.,
Union Hall, 2 v. p. p.,
" 18-20 — Chicago, Ill
" 21 — Sioux City, Ia.,
" 23 — So. Omaha, Neb.,
" 25-28 — Pittsburg, Pa.,
" 29-31 — Philadelphia, Pa.

Iki čia pažymėtų dienų inž. P. J. Žuris sukėlė L. A. B-vei \$7000.00 kapitalo, o Liet. Liuosybės Savaitėi per tą laiką surinko \$2,300.00 aukų del Lietuvos Nepriugulmybės Fondo.

MERGINOS REIKALIN GOS.

Prie darbo Čevėrykų šapoje So. Bostone. Atsišaukite pas **Amerikan Shoe Finding,**
523 Broadway,
So. Boston, Mass.

Pajieškau **Jono ir Vinco Stanionių**, paeinačių iš šliai- nių kaimo, Kalvarijos parap., Suvalkų red. Jusų bro- lis Petras iš Lietuvos man rašo laišką jieškodamas ju- sų antrašo. Atsišaukite.
Juozas Mitriekičius
40 Eighth St., E. Cambridge, Mass.

Laiškas iš Lietuvos.

Ringeliskė, Rugs. 28 d. 1919. Gerb. J. Sekevičius, Lawrence, Mass. gavo sekantį laišką nuo J. Balčiaus:

Gerbiamam draugui Jonui Sekevičiui:

Šiuomi pranešu jums, kad laiškėly nuo tamstų aplačiau ir tariau širdingausią ačiu. Nes tik nuo tamstos kaip vienintėlio draugo gavau pasveikinimą ir dar iki šiam laikui tapau jusų neužmirštas. Man gi gyvenančiam tokiam baisyame sukuryje baisei tamsioje atmosferoje, rodosi kad mane jau užmiršo, ir gal jau išnykau kaip sapnas iš minčių mano artimiausių prietėlių ir draugų. Vienok aš savo mintyse ir jausmuose visados gyvenu su savo draugais, o gavęs šį laiškėly, rodosi, atsiduriau ant 101 Oak gatvės, Lawrence. Bet gana šio džiaugsmo, reikia pasikalbėt: esmi gyvas, ir sveikas, ir nuolat dainuoju garbės Hymną — **Lietuva Tėvynė Musų tu Didvyrių Žemė.** — Ta daina stiprita mano dvasią ir dvasioje esmi tvirtas, bet kunas ir spēkos ne kokios, yra labai silpnos, nes begalo esmi apkrautas darbais. Dirbu už penkius, kaip fiziškai, taip ir materialiskai. Tik meldžu Augščiausio valios ir ištvėrmės iki galui kada galėtume dainuot laisvės dainą ir džaugtis savuose rumuose savoje šeimynoje Lietuvoje. Bet šiuom kartu nėra džiaugsmo, nėra ramaus miego kuomet gyvenu ugnies ir griausmo juomstos, iš vienos Nemuno pusės musų didvyrių grandinės, iš kitos gi pusės musų grobikai. Tokia pati orgija terioja mano sielas jau šeštas metas. Pamislyk, mielas drauge, ar tai gali but žmogus tvirtas sieloje kuomet nežinai gyvybės žingsnis bus užtikri-

ntas pirmyn ar atgal. Aš gi gyvenu du verstu nuo Nemuno.

Dabar turiu pasakyti, kad esmi **ukininkas** vienintėlis namuose. Neturiu nė tėvo, motinos, brolio sesers; baisyoi karė ats-kyrė nuo manęs visus. Ant laimės apsiavedžiau, taipgi šiuom kartu siunčiu musų širdingus linkėjimus visiems nuo Jono ir Onos mano gerb. draugams. Sa- kiau, ukininkauju ir esmi lai- mingas, nes bado nekenčiau fi- nansiškai stoviu biskį geriau ne- gu po bankrutinimu kooperaci- jos. (J. Balčius dirbo kiek laiko Lawrence lietuvių kooperacijoje Sek.) Tik viena mumi pas bėda kad nieko gero nusipirkti negali- ma, truksta tavorų, negalima gauti gera drabužia, autuvo euk- raus, žibalo ir tt. už menkai, o mokėt reikia brangiai pavyzdin: — siutas nuo 200-1000 rublių, batai nuo 100-500 rublių, ir tt. rodosi kad galėčiau, tai parsit- rakčiau iš Amerikos. Pamis- lykit, ir apskaitykit, o gal butų galima padaryti kokį nors biznį.

Aš gyvenu po Lietuvos vald- žia ir pas mus viskas jau lietu- viškai; turime savo kanceliari- ję, paštą, banką, teismą ir sekasi gerai. Tik nėra kam dirbti Ant viso valščiaus aš vienas. Ir vi- sur tas pats. Laukiame pabai- gos ugnies ir griausmo, o bus gerai. Labų dienų nuo manes p. p. Ramanzuski ir jo žmonai, taipgi visiems mano draugams, kaip tai: — Večkui, Žukauski, Kerdiejui ir kitiems. Jeigu butų galima meldžiu pasiūsti ant- rašą žuromsko.

Taigi sudiev, gerbiamieji, su- diev. Bučiuoju tave Joneli ir laukiu laiškėlio. Tavo draugas

Jonas Balčius,

Adresas:

Ringeliskės,
Liškevos valščiaus,
Alytaus apskrėio.

AREŠTAI AMERIKO- JE.

Beveik visuose Amerikos miestuose valdžia daro kra- tas, naikina bolševikišką li- teraturą ir areštuoja "rau- donukus". Pilni amerikonų laikraščiai apie "reds". Su- imta yra virš 1000. Daugybė atgabenta į New Yorką ir ketinama deportuoti. Boston Transcript skelbia, kad ir lietuvių yra suarštuota. Pa- duodama pavardės Šukio, Stilsono ir kitų. Ar bus de- portuojama, dar tikrai neži- nia.

ANGLIAKASIŲ STREI- KAS.

Angliakasių streikas Ame- rikoje tęsiasi. Streikuoja apie pusė milijono darbinin- kų. Kompanijos su valdžios pagelba stengiasi sulaužyti streiką, bet mainieriai tiki- si laimėti.

Rumunijos atstovas išva- žiuodamas iš Paryžiaus Amerikon išleido pareiški- mą, kuriame sakoma, kad nesulaukus priketintos pas- kolos iš Amerikos Rumuni- ja yra priversta kreiptis prie Vokietijos, kur jai finasinė paskola, gavimas rubų ir drabužių užtikrinta.

Tuojaus Reikalingas Vai- stininko pagelbininkas ar- ba norintis mokinties. Krei- pitės prie:

K. Šidlauskas,
226 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

'KAINAS

Trijų Aktų Misteriškai Dramatiškas Teatralis Veikalas.
Scenon Statoma Subatoje,

15 d. LAPKRIČIO-NOVEMBER, 1919,

Pradžia 7 val. vakare,

LIETUVIU SALEJE,

E ir SILVER STS., S. BOSTON.

VEIKIANČIOS YPATOS YRA:

Musų protėvas Adomas, jo sunai Kainas su Abeliu, pramo- tē Jieva su dukterimis Ada ir Cile, ir dvasios Ange- las su Liucipierium. Visos šios rolės bus išpildytos gerų artistų.

Tai bus vienas žingeidžiausių lietuvių perstatymų ko- ki kada tik galėjo buti Bostone. Todel kaip Bestono taip ir aplinkinių miestų lietuviams bus geriausia proga pa- sigėrėti šiuo veikalu. Susirinkite visi.

Perstato A. L. T. S. 7 Kp. Artistai.

PASPORTAI Į LIETUVĄ JAU GAUNAMI!

Juos Išrupina Lietuvos Atstatymo Bendrovė

VISI NORINTIEJI KELIAUTI Į LIETUVĄ LAI
KREIPIASI PASPORTŲ REIKALE Į

Lietuvos Atstatymo Bendrovės Notarijalį Skyrių šiuo adresu:

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION F. E. BRANCH

320 FIFTH STREET, NEW YORK, N. Y.